

MAGYAR LAPOK

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László Nyomda R.-T.**
Törvénykezési bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr. Gyáriás Elemér**

A parlament új ülészakájának ünnepélyes megnyitása

**A két törvényhozó testület együttes ülést tartott, melyen
Öfelsége a király maga olvasta fel a trónbeszédet. Cél-
kitűzés a jövő tennivalóira**

Bucurestiből jelenti a rádió: Csütörtök dé-
leiben nyílt meg Románia törvényhozó testü-
leteinek új ülészakája. Délelőtt tizenegy órakor a
patriarkátus székesegyházában ünnepélyes isten-
tisztizület volt, amelyen a patriárka vezetésével
a magas klerikus tagjai, a kormány tagjai, a
királyi tanácsosok, a szenátus és a kamara
elnökei, az igazságszolgáltatás magasrangú
tisztviselői és a hadsereg képviselői vettek részt.

Az istentisztelet után az ott megjelentek a
parlament épületébe vonultak, amelynek ülés-
terme nem sokkal tizenkét óra előtt megtelt a
szenátus és a képviselőház tagjaival. A parla-
ment két házának együttes ülése már ekkor
ünnepélyes külsőt mutatott és ünnepélyes volt

a légkör is, amely várta az ülés megnyitását.
A parlament valamennyi tagja az Ujjászületési
Arcvonal díszegyenruháját viselte a kitünteté-
sekkel. Tizenkét órára a parlament tagjai el-
helyezkedtek az ülésterem padjain, a mi-
nisteri emelvények is megteltek a kormány
tagjaival s várták a háznagy jelzését: Öfelsége
a király megérkezéséről.

Tizenkét óra öt perc volt, amikor az ülés-
terem ajtajában megjelent a képviselőház ház-
nagya és érces hangon kiáltotta:

— Öfelsége a király!

Leles üdvözlés fogadta az uralkodó
megjelenését, aki az éljenzés elűlével felolvasta
a parlament ülészakájának megnyitó trónbeszédét:

Öfelsége trónbeszéde: Kitartás a békepolitika mellett. Elismerés O'aszország és Bulgária iránt

— Szenátor és képviselő urak! Amikor az
ország törvényhozó testületének tagjai között
megjelenek, áthat a meggyőződés, hogy a mai
nehéz időkben hazafias igyekezetünkben min-
den románunk együttérzése kíséri bennünket.
Soha olyan elhatározó szükség nem volt az
ország együttműködésére. Hiszem, hogy önök
átértik az idők jelentőségét és velem együtt
készek folytatni a derekas munkát hazánk ér-
dekében.

— Uraim! A békét és a népek egymás-
közötti viszonyát utóbb újabb viharok zavarták
meg. Ez a nehéz helyzet országunkat is
rendkívüli feladatok elé állította. A háboru ki-
törése után mi leszögeztük álláspontunkat,
amely a semlegességhez való tökéletes ragasz-
kodást nyilvánította. Teljes mértékben készek
voltunk és vagyunk tiszteletben tartani a nem-
zetközi törvények által előírt semlegesség el-
veit. Ezeket az elveket minden körülmények
között fenntartjuk, mert ez felel meg hazánk
érdekeinek és nemzeti értékeink legteljesebb
védelmének. Tegnap épp úgy az volt a felfogá-
sunk, ami ma, vagy holnap lesz, hogy külpoli-
tikánkat az igazság és jog alapjaira helyezzük
és ugyanakkor fegyvereink számára is biztosít-
juk a szükséges erőt, amely az ország biztonsá-
gát szolgálja. E felfogásunk nem ellenkezik
a szövetségeseinkkel való együttérzéssel, mert
békés szándékaink tudata áthat bennünket
egészen a barátságig összes szomszédainkkal
szemben. A Belgrádban legutóbb létrejött meg-
egyezőségi leszögezték az érdekelt államokkal
való szolidaritásunkat és hangsúlyozták a bé-
kére való törekvést épp úgy, mint a biztonság
megőrzését. Ügyeltünk arra, hogy minden ha-
talommal szemben a kölcsönös megértés lég-
körét teremtsük meg s különös örömünkre szol-
gál, hogy népünk hagyományainak megfelelően
Olaszországgal az őszinte barátság kapcsolatai
bontakoztak ki. (Szünni nem akaró, hosszan-

tartó taps és ováció.) A mi lelkünknek megcá-
folhatatlan érzésvilága nem enged kétséget a
megértő együttműködés őszinteségében. Ha-
sonló jóleső érzéssel emlékezhetek meg azok-
ról a jelenségekről, amelyek Bulgáriában mu-

A gazdasági élet menetének átalakítása. A tárgyalásra kerülő törvényjavaslatok felsorolása

— Szenátor és képviselő urak! Ebben a
férfias és felemelő légkörben kell folytassák
önök a jövő tennivalóinak munkáját és oda-
adó igyekezettel tanulmányozzák annak a pro-
gramnak a megvalósítását, amely a különböző
és halasztást nem tűrő törvényjavaslatokat
hozza kormányra útján önök elé. A Nemzeti Uj-
jászületési Arcvonal megteremtette a belső bé-
két és megszüntette a különböző érdekarco-
kat. Az új alkotmány szellemében kezdhetünk
tehát hozzá az ország építő munkájához. Ter-
mészetesen a mi a nemzetgazdasági kérdéseket
illeti, azoknak megvalósítása, illetve keresztül-
vitele az európai háboru következtében sokszor
igen súlyos akadályokba ütközik. A mai érde-
keknek megfelelően kell átalakítanunk a gaz-
dasági életmenetét és serkenteni kell a terme-
léseknek minden ágát. Ennek a tevékenység-
nek előtérben a mezőgazdasági érdekek fel-
adatai állanak. Ezen a téren különös szorgal-
mazásra van szükség. Felsorolta ezután Öfelsé-
ge a különböző törvényjavaslatokat, amelyek
a jelen ülészakáján kerülnek, így a közlekvé-
selői fizetésrendezések, a munkások kérdése-
inek különböző rendezése, a szakmai problémák
rendezése és a költségvetés olyan átalakítása,

talakoztak meg legutóbb, amikor pénzügy-
ministerünk Szófiában teljes megelégedésemre
tett fontos lépéseket. Az ottani szívélyes fo-
gadatlás nagy örömet jelentett számomra. In-
gadozás nélkül tartunk ki békepolitikánk mel-
lett és igyekeztünk változatlanul ápolni min-
den néppel való kedvező összekötteléseinket.
De ugyanakkor elhatározott szándékunk meg-
védeni határainkat, amelyeket történelmi igaz-
ságszolgáltatás vont meg. Megvédjük jogainkat,
tisztában vagyunk erőnkkel és teljes lelkiismer-
tetességgel állítjuk ezt a nemzetközi béke
az európai civilizáció szolgálatába.

Az ország védelmének tökéletes megszervezése

— Szenátor és képviselő urak! Kormányom
tevékenységének ki kell terjednie az ország
védelmének, tehát a hadsereg tökéletes meg-
szervezésének munkájára. Az ország minden
erőforrását, munkáját és termelőképességét
fenntartás nélkül kell a hadsereg felszerelésé-
nek szolgálatába állítani. A hadsereg kezessége
marad a nemzet függetlenségének és a határok
érinthetlenségének. Különös elégtétellel emle-
kezem meg itt arról a magasosztos emberbaráti
intézkedésről, amellyel kormányom a katonai
központosításra bevonultak rászoruló hozzá-
tartozóinak állandó segélyt juttatott. Továbbá
arról az áldozatkészségről is, amelyet a hadse-
reg felszerelési költségen támogatásával az ország
egész lakossága elárult. S végül, de nem utolsó
sorban ama lelkesedésről, amellyel a behívot-
tak köteleseiknek eleget tettek. Mindezek a
román nemzeti szolidaritás felelhetetlen meg-
nyilatkozásai maradnak. Ebből az alkalomból is
külön köszönetemet tolmácsolom a határokon
álló tiszteknek és katonáknak.

amely a katonai felkészültségnek megfelel. A
közszolgálat szabályozása a segélyezések körül,
továbbá az iskolák és különösen az ipariskolák
helyzetének feljavítása. Az orvoskollegium
megszervezése. Nagy áldozatokat kell hozni,
hogy a gazdasági életben épp úgy érvényesül-
jenek a hazafias szempontok, mint a határo-
kon, hogy megvédhessék a békét és a nemzeti
vagyon. Kormányom az új alkotmány kereté-
ben gondoskodni kíván a közgazdálkodás he-
lyes menetéről és minden törvényjavaslat,
amely önök elé kerül, a nemzeti erők egyesíté-
sének szellemében készült. Amikor meg akar-
juk szabadítani a helyi közigazgatást a büro-
kratizmus béklyóitól, egyben az egész közigaz-
gatási életben át kell vinni az ország magasabb
érdekeinek és minden erők együttműködésé-
nek szempontjait.

— Szenátor és képviselő urak! A megpró-
báltatások e nehéz napjaiban a legtöbb erőt ká-
vánom munkájukhoz és abban a tudatban ká-
vánom tevékenységükre a Mindenható áldá-
sát, hogy az ország és a haza érdekében fog-
nak munkálkodni és ezzel a törvényhozó tes-
tület ülészakájának megnyitottján nyilvánítom.

A kelet tényesség és a föld javainak igazságos elosztása a népek között

(Második közlemény.)

Ha XIII. Leó pápa azt írta: „Habár a föld javai magántulajdonokká váltak is, nem szüntenek meg továbbra is a köz érdekét szolgálni” — akkor ezekben a szavakban nemcsak kifejezést, hanem lényegesen is bennfoglaltatik egy második igazság is; az utolsó évszázad minden belpolitikai és szociális forrongásának egy közös, összefogható mély alapja van: A javak egyenlőtlen elosztása az egyes kapitalista országokban csak azért volt lehetséges, mert ezt a belső igazságtalanságot a földterületek hasonlóan igazságtalan külpolitikai elosztása előzte meg; a szociális boldogulás megakadályozói az egyes országokban — ha pontosabban utánanéznünk — ugyanazok a személyek és hatalmasságok, amelyek ugyanazon önző okoknál fogva a föld sok uralkodó és birtokos nélküli területét igazságtalanul „kiosztották” meguknak és a föld ilyen önkényes „felosztásával” bonyolult feszültségeket idéztek elő. Ezek a feszültségek egyáltalán nem tartoznak hozzá az emberiség természetéhez, még kevésbé bolygónk földterületeinek természetéhez, hanem kizárólag egyes liberális kapitalisták erőszakos hatalmi beavatkozásának tulajdoníthatók.

A lakható földterületek elosztása tehát igazságtalan és ez az igazságtalan elosztás okoz a földön megszámlálhatatlan bajt, sok forradalmat és háborút.

Ezen igazság megvilágítására szolgáljon felelősször is egy pillantás a föld népességének számszerű kimutatására és az esetleges belső népi erőkre. A földkutatás első nemzetközi kongresszusán, amely 1927-ben Washingtonban ülésezett, a német Penck tanár földünk művelésre alkalmas területeinek feljavítási lehetőségeiről beszélt és ezzel összefüggően arról is, hogy milyen tömegeket tudnának eltartani ezek a földterületek, ha termőerejüket természetesen a lehető legmagasabb fokra emelnék. Arra a megállapításra jutott, hogy a föld 6 milliárd megelégedett és kielégített lakónak tudna megélni még akkor is, ha a népek magas életszínvonalát vennék mértékül. Alacsonyabb életszínvonal, mondjuk a kínai vagy a japánok életmódjának esetében, a föld háromszor vagy négyszer annyit, vagyis körülbelül 20 milliárd embert tudna eltartani.

Jelenleg valamivel 1800 millió felett áll a föld lakóinak a száma. A népesség számát tehát még magasabb életszínvonal feltételezésével is a mai háromszorosára, vagy négyszeresére lehetne emelni, ha a földet észszerű terv szerint népesítenék be, ennek megfelelően művelnék, javítanák és osztanák fel, úgy, ahogy azt ma sok tekintetben Németországban és Olaszországban kézbe vették.

Ha a még fiatal, törekvő és a kapitalista szellemről megóvott népek számára és javára végrehajtanák a kihalásos földterületek észszerű és igazságos felosztását, könnyen elérhetnék a föld népességének számszerű e ezzel erkölcsi, szellemi és testi feljavulását is.

Am egy ilyen tervszerű kulturmunka végrehajtására az összes államok és államférfiak jóakarata szükséges. Hol van hát ennek a főakadálya? A feleletet nem nehéz megadni és elfogultság, szenvedély nélkül nem is lehet másként megadni:

Az akadály egyes érdekszövetkezetek kapitalista felfogásában van. Ez a felfogás nem engedi, nem óhajtja, hogy az egész emberiség javát szolgáló földfelosztás és megmunkálás megtörténjen, hanem mindenféle nyíltan, vagy burkoltan isteni, természetjog-ellenes elvekkel és jogi formulákkal akarja megtartani a maga számára a hatalom és erőszak eszközeivel öszszeharcsolt földterületek önző kiaknázását.

Minden más példát feleslegessé tesz India társadalmi képének akár csak futólagos vizsgálata is. Az igénytelen és szerény hindu nép ma körülbelül 350 milliót számlál. Egy, a kapitalizmus szolgálatában álló napi 13-16 órát dolgozó hindu munkás átlagos napi keresménye 20-30 lei. Indiában ma még nincs be-

csületes munkásvédelem. Nőket, serdülőket és gyermekeket alkalmaznak bányákban nevesítéses éhbérért. Ezért sülyed le az indusok átlagos élettartama a férfiaknál 23,2 évre, a nőknél pedig 22,8 évre. Ha az indiai angol kapitalista vállalkozók nemcsak pénzhegyeikre gondolnának, hanem munkásaik emberiség alkalmaszására, díjazására és minimális jólétére is, akkor nemcsak az átlagos életkor emelkedne Indiában, hanem a lakosság száma aránylag gyorsan megkétszereződne; India könnyen el tudna tartani 700 millió kielégített, jó viszonyok között élő embert; a mindennapi kenyérért vívott harc mellett maradna még elég szabad idejük lelki és szellemi előhaladásra is.

Ki, vagy mi akadályozza ezt meg? Csakis és egyedül a kapitalisták mindenható kis csoportjának önző, kegyetlen uralma egy 350 milliós nép fölött. Ilyen állapotoknak további fenn-tartása nem egyeztethető össze a keresztény erkölcsi elvek követelésével.

Öfelsége elnöklésével értekezletet tartottak a királyi tanácsosok

A királyi palotában megtartott értekezleten Gafencu külügyminiszter ismertette a nemzetközi helyzetet

Bucurestiből jelentik: A királyi udvar marsalli hivatala szerda délután a következő, 9-es számú közleményt adta ki:

Öfelsége II. Károly király elnöklésével a királyi tanácsosok értekezletet tartottak a királyi palotában. Az értekezleten jelen voltak: Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök, Presan marsall, Vaitoianu tábornok, Anghelescu Vaida-Voevod, Mironescu, Iorga, Cuza, Argetoianu királyi tanácsosok, továbbá Grigore Gafencu külügyminiszter és Urdareanu udvari

miniszter.

Az értekezletet az Uralkodó nyitotta meg, majd Gafencu külügyminiszter megtartotta beszámolóját a nemzetközi helyzetről és a nemzetközi események legújabb alakulásairól. A külügyminiszter beszámolója után Tatarescu miniszterelnök mondott beszédet.

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Románia folytatja eddigi politikáját, megtartja annak irányvonalát a nemzet érdekeinek megvédésére.

Éjszaka

Írta: Panteleimon Romanov

Napokon, heteken át, éjjel és nappal, saka-datlanul jöttek a vonatok. Legtöbbször meg sem állt. Katonákat vittek, seronyolodott, elgyötört katonákat... Szörnyű vonatok, a fellábuakat, a vakokat, a békákat, a torzokat viszik haza Moszkvába, Kijevbe, Petervarba. Ismeretlen kis orosz falvakba, szép deli asszonyok karjába, akikről elszakadtak, mint életerős, ifjú férfiak...

Gyorsvonatok jönnek, bőszen vágatnak át az állomáson, majd a megakott személyvonatok és nehéztű, vándorzó, tehervonatok. A mozdonyon ülnek, a tetőn kuporognak, a lépcsőkön fürtökben lógnak...

A rosszul világított állomáson ketten várakoznak. Öreg, bozontoszakálu az egyik, gyermekképű a másik. Az öreg hallgatagon maga elé mered, a fiatal folyton beszél. Derűs az arca, fénylik a szeme, a menyasszonyát emlegeti folyton.

Az öreg pipára gyújt, szemét belefurja az éjszakába.

Két tüze szem gyullad ki a messzeéghen, nehéz, sötét tömeg küzeledik. Recsegnek, nyikorognak a sínek, mintha leszakadni készülének, kattognak a kerekek.

A két katona fölugrik, rohan a vonat felé. Felugranak a lépcsőre:

— Adjatok helyet, két napja várakozunk, megver az Isten hidege...

— Hova akartok jönni, nincs egy talpalatnyi hely sem. Menjete a tetőre, ott talán még kaptok helyet...

— Nyomorultak, szorultatok össze, sietnem kell hazam... meghalt a feleségem, a gyermekem beteg...

Semmi felelet, Süketek és némák, úrea szív-

vel, kiégett lélekkel jöttek vissza onnan, ahová lelkesen, dalos ajakkal mentek...

Becsapták az ajtókat, káromkodás, sikoltás, éles düty, az öreget lelökte valaki. Meghempergett a földön. Szitkozódva kelt fel.

— Nyomorultak... meghalt az asszony, a gyerek beteg, mi lesz vele? Mi lesz vele, ha későn érkezem haza?...

Az ifju szeméből esős könnyek szivárognak, menten odafagynak az arcához. Éhes és fázik. Már nem is a menyasszonyára gondol, az anyjára sem... csak egy kis leveskére, párolgó, illatos lére, amely átjárja a testét.

— Sohasem jutunk el innen, pedig ez az utolsó vonat...

Hátuk mögött nyögdecselet hallanak. Oda sem fordítják a fejüket, süketek és némák, félörültek a vágtyól az otthon után.

A nyögdecselet közeledik, öregasszony lép melléjük, rájukemeli a szemét.

— Az Istenke legyen veletek, segítetek, reggel óta várok... elszakadtam a fiamtól, ő elment Moszkva felé, engem lelöktek... segítetek, vigyetek magatokkal, imádkozni fogok értetek...

S imádkozni kezdett monoton, éneklő hangon. Imádsága belevész az éjszakába.

A láthatáron új tüzezemek gyultak. Vonat kuszott be az állomáson. A két katona újra neki-lődül, jártak vagonról-vagonra. Egyiken lámpás függött, hordozható méceses, amilyeneket vasúti bakterek hordoztak a régi jóvilágban. A gyér világság szétzóródott a vagonban s viesszahullott a bozontoszakálu arcára, amikor fölragott a kocsi párkányára. Valaki a vagon mélyén elordította magát:

— Paska, Paska, te vagy az? Tudod-e, mi újság... meghalt a gyereked is, Petruska utánahalt az anyjának... Vaszilij mondta, Vaszilij Bjelorszkból, neki a felesége írta...

Az öreg megtántorodott, feje eltűnt a vagon hágcsojáról...

Attekintés a külpolitikai újabb fejleményeken

Az olasz-angol szénvita súlyosbodik

Nemzetközi — de különösen római — diplomáciai és gazdasági körök érdeklődésének középpontjában továbbra is a tengeren történő szénzállítás kérdése áll. Az angol-olasz szénvita római politikai körök szerint politikai és gazdasági szempontból egyaránt igen nagy jelentőségű fejleménye az európai helyzetnek, mely a nem-hadviselés és semlegeség egész kérdés-komplexumát fölveti, mindenekelőtt természetesen Olaszország szempontjából. Szó van elsősorban a Rómában folytatott angol-olasz kereskedelmi tárgyalásokról, amelyek során Anglia hajlandónak nyilatkozott szén szállítani Olaszországnak és ennek ellenében Olaszországtól nehézipari termékeket, nevezetesen: ágyukat és repülőgépeket kért. Ezt a kívánást Olaszország azzal az indoklással utasította vissza, hogy ezekre a termékekre saját magának is szüksége van. Az olasz szénzállítványok feltartóztatása és — mint a legújabb hírek jelentik — elközbása új helyzetet teremtett. Illetékes olasz körökben ezzel kapcsolatban a következőket mondották:

— Az angol hatóságok intézkedései felelős olasz körökben meglepetést, az olasz közvélemény széles rétegeiben pedig kellemeilen hatást keltenek. Nem tartjuk azonban kizártnak, hogy félreértésről van szó és a helyzetet bizonyos hatósági utasítások megkésétt továbbítása idézte elő.

Nyolc olasz szénzállító hajót az angolok lefoglaltak.

Ez a kijelentés azt mutatja, hogy olasz körökben még mindig reménykednek a békés megoldás lehetőségében és nem akarják elhamarkodott bírálatokkal a helyzetet még jobban kiélezni, vagy a kibontakozásnak elébe vágni. Nem támasztják alá azonban ennek a reménykedésnek jogosult voltát maguk a tények. Legújabb londoni jelentés szerint ugyanis az eddig feltartóztatott kilenc olasz szénzállító gőzös közül nyolcnak a szállítmányát az angol ellenőrző hatóságok dugáruinak minősítették és lefoglalták. Egy hajót útjára engedtek. Ennél

az egy hajónál tekintetbe vették, hogy rakományát még március elseje előtt vette fel és csak géphiba következtében nem tudott idejében kifutni a nyílt tengerre.

Olasz hajógyárakat akarnak dolgoztatni angol szénért.

A *Daily Telegraph* lehetségesnek tartja az angol-olasz szénvita olyan megegyezéses elintézését mely szerint olasz hajógyárak dolgoznának Anglia és Franciaország számára az angol szén ellenértékéül. Olasz lapok londoni értesülése szerint az angol fővárosban már szövegezik az angol kormány válaszáat az olasz kormány legutóbbi tiltakozó jegyzékére. Hír szerint az angol álláspont még nem alakult ki végsőlegesen. minthogy a külügyi hivatal és a háborús gazdasági minisztérium között bizonyos nézeteltérések vannak ebben a kérdésben. Mindamellét valószínűnek tartják, hogy a választ három-négy napon belül átadják az angol kormánynak.

Bolgár szén az olaszoknak. Nagy nyomás Olaszországra, hogy a háboruba bekezdészerítsék.

Szófiai jelentés szerint a Pernik bolgár bányavállalat nagymennyiségű szénzállításra kötött egyezményt Olaszországgal. A bolgár állami bányarövidesen 100 ezer tonna szén szállít Olaszországnak.

A *Popolo di Roma* szerint semleges körökben úgy látják az angol-olasz szénvitát, hogy az nem egyszerű incidens, hanem nagyszabású szövetséges manőver, melynek végső célja az lenne, hogy újabb hadszínteret találjanak. Több hiábavaló kísérlet után a szövetségesek visszatérnek eredeti haditerükhöz, mely azáltal, hogy Olaszország kívül maradt a háborun, megvalósíthatatlan volt. Miután közvetlenül nem tudják megtámadni Németországot és Törökországot magartartása miatt a szövetségesek közül sem tudnak hozzáférni, most Rómára igyekeznek nyomást gyakorolni, hogy vagy a szövetségesek oldalán lépjen be a háboruba, amiáltal lehetővé válnék, hogy a Brenneren át támadják meg Németországot, vagy pedig a Néme-

tekhez szegődjék, ami lehetővé tenné, hogy Olaszországot Piemontban, Libiában, a Dodekaneszosznál, vagy Abessziniában megtámadják. Így újabb ellenséget szereznének ugyan, de a mai álló háborut mozgó háboruvá alakíthatnák át.

Valamennyi olasz lap beszámol Göbbels lapjának, az *Angrifnok* a leleplezéséről, mely az angol és francia szabadkőműves nagypáholyok haditanácsának párizsi értekezletéről szól. A *Tribuna* ezzel kapcsolatban így ír: „Nem lep meg bennünket, hogy a szabadkőművesek és zsidók hadatüzentek a fasiszmusnak. A fasiszta Olaszország azzal büszkélkedhet, hogy kikérgette területéről a szabadkőműveseket és zsidókat és leleplezte sötét mesterkedéseiket.

A Németországnak szánt külföldi vasércet feltartóztatása.

Angliában közben tovább szorgalmazzák a Németország elleni ostromzár még szélesebbkörű kiterjesztését. Az alsóház szerda délutáni ülésén szóba kerültek azok a vasérc-szállítások is, amelyek Németország felé irányulnak. Az egyik képviselő azt kérdezte Churchill tengerészeti minisztertől, vajjon hajlandó-e a kormány feltartóztatni ezeket a vasérc-szállítványokat, amelyeket norvég felségjog alá tartozó vizeken keresztül bonyolítanak le. A kérdésre Churchill így válaszolt:

— A kormány tudatában van e kérdés jelentőségének, de az számos súlyos következménnyel járhat. A kormány állandóan mérlegeli ezt a kérdést, de eddig nem tett az ügyben semmiféle intézkedést.

Welles utja Párizsba, Londonba és vissza Rómába.

Welles európai körutja a szénvita mögött második helyre szorult a nemzetközi érdeklődésben. Roosevelt einök megbízottja, — mint az USA londoni nagykövetségének jelentették — a jövő hét elején érkezik Londonba és három-négy napot tölt ott. Mielőtt visszatérne Amerikába, még egyszer ellátogat Rómába, hogy ismét tanácskozzék Mussolinivel.

Welles egyébként szerdán este utazott el Párizsba, abban a szalonkocsiban, amelyet a francia kormány küldött részére Svájcba. Csütörtökön, pénteken és szombaton Welles megbeszélést folytatott Daladier francia miniszterelnökkel és a francia kormány más vezető tagjaival a látogatást tesz Lebrun köztársasági elnökkel is. Szombat délután vagy vasárnap délelőtt indul repülőgépen Londonba és négy nap múlva tér vissza ismét Párizsba. Párizsban híre járt, hogy Welles körutja során Stockholmba is ellátogat. Hivatalos francia helyen erről a tervről nem tudnak.

Sumner Welles csütörtök délelőtt 10 órakor megérkezett Párizsba. Délután 4 órakor kihallgatáson jelenik meg Lebrun elnökkel. Welles rövid táviratot küldött Rooseveltnek, főbb vonalakban összefoglalva eddigi európai megbeszéléseit.

További békelépések a Welles látogatásai után.

A *Neyork Sun* szerint Welles európai küldetése a béke felé vezető első lépés, melynek befeje-

Ezen a képen Wilhelm Richard látható, az „Altmark” 22 éves segédgépésze, aki megmenekült a hajó megcsákyázásakor s repülőgépen vitték Berlinbe, ahol most a Charité szanatoriumban különleges kezelés alatt áll. Nagyvárszt az ő előadásából értesült a világsajtó az Altmark részletes történetéről

— Paska, ne hagy el magad, üres vagonot találtam... gyere utánam...

Az öreg gépiesen követte. Üres vagonba kerültek. Ott voltak mind a hárman, a bozontos szakállu, az ifju és az imádkozó öregasszony...

A vonat még állt néhány pillanatig. Lárma hallatszott, újabb tömegek zudultak a vonatra. Sötét volt. Senki sem látott semmit. Bukdácsoltak, tolongtak egymás hegyén-látán.

Az öreg felugrott. Ezelős dühvel odaugrott a toloajtóhoz, nekifeszítette hatalmas vállát... robaj, csattanás, az ajtó becsapódott, ráfeszítette a vasakat is... Kétségbeesett, görcsbeszorult ember öklök dörömböltek a vagon ajtaján. Eles fütty. A vonat megindult, súlyos terhét vitte magával az éjszakába...

Ujra megállt a vonat. Zűrzavar, össze-visszakiáltások a vagon ajtaján dörömböltek.

— Eresszetek be, az Istenre kérek... kis gyermekem van, Szmolenszkbe kell mennem. Már egy hete várok... itt pusztulunk el mind a ketten.

Az ifju odalépett, hogy bebocsássa, az öreg félrelökte.

— Itt nincs hely, — kiáltotta ki rekedt hangján. — Nincs egy talpalattnyi hely sem, majd megfulladunk...

— Eresszetek be, eresszetek be... — hallatszott még pár percig az asszony elkinzott hangja. — Menj az ütközőre — szolt rohögve az öreg — ott elférsz talán...

A vonat elindult. Nyöszörgés és gyereksírás felezte, hogy az asszony csakugyan fölkapaszkodott az ütközőre.

Egyhanguan kattoztak a kerekék. Néha-néha folsírt odakünn a gyerek.

Ujra dörömböltek a vagon falán:

— Eresszetek be, eresszetek be, ha Isten ismertek, megfagyok, érzem, már alig állok a lábamon... mi lesz a gyermekemmel? — jajgatott odakünn az asszony.

A fiatal odabenn birkózott az öreggel.

— Eresszük be, bátyám, könyörüljünk rajta, — rimánkodott.

— Megörültél? Ha őt beeresztjük, beront a tömeg... elveszik a levegőnk... eleget szenvedtünk, pusztuljon el, eggyel több, vagy kevesebb, mit ér ma egy emberélet?

Robogtak tovább. Az öregasszony elszunyókált. Néha-néha horkantott is egyet, mint odahaza szokta a csikoshuzatu károszékben...

Odakünn az ütközőn már percek óta csönd volt. A kerekék melódiaja alátót zsongott a fülekbe.

— Mi volt ez?... Szörnyű sikoltás... csak egy pillanatig tartott, aztán a kerekék muzsikáltak egykedvűen tovább.

Az öreg megrázta magát. A sikoly mintha belehasított volna a lelkébe... az ajtóhoz ugrott, fölrántotta. Kihajolt. Szemét megerőltette, de nem látott semmit. Kilépett óvatosan a lépcsőre, végigkuszott rajta, kilépett az ütközőre... az asszony nem volt sehol, csak egy fehérítő csomag hímblázott az ütköző rácán...

— Szentséges Isten, — a férfinek valami átfutott kérges szívében... a gyermek... ott függött a pólya keskeny szalagján élet és halál között, az anyját elnyelte az éjszaka.

A gyermek egészen dermedt volt. Bevitte a vagonba. Ösztönösen dörzölni kezdte. Laasan átmelegedett a kicsi test. Gyenge, nyivákoló hangot adott, kis keze tévován keresgélte a férfi rongyos kabátján. Apró ujjacskái beleakadtak a szövet foszlányába... alatta már ing sem volt, csak rongyok. A kis kéz továbbkeresgélte a férfitesten és a kis apró fejecske ösztönös, ősi modorlaltal odasimult az öreg katonára csontos, kemény, szőrös mellére...

— Petruska... — motyogta a férfi a szeméből kigördült egy könnyecsepp.

A vagon rácos ablakán vörösa fény kuszott be, azt hitték, hajnali napugár, pedig csak egy felgyújtott város tüze volt... forradalmi tűz, amely vörösa festette a fekete orosz éjszakát.

Puhlmann-Tea merekli azonnal a legerősebb Köhögést

Gyermekek részére is!
Kapható minden gyógyszerárban.
Eredeti csomagolás ára 106 és 144 lei.
Lerakat: „Digitalis“, Oraştie Abt. 847-a.

zés után Rooseveltnek arról kell majd döntenie, hogy magán, vagy nyilvános békeszótat bocsáson ki. A lap szerint az elnök megbízottja bizonyára meggyőzte Németországot arról, hogy Amerika békeközvetítő indító okai érdektelenek. Sokkal komolyabb tanácskozások folynak — ugymond — a szinfalak mögött minden államban, mint azt a közönség gondolná. Nem volna tehát meglepő, ha Welles látogatását néhány hét után további békelépések követnék.

Nem teszik közzé a mult évi angol-francia-orosz szövetségi tárgyalások anyagát.

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdai ülésén Chamberlain bejelentette, a francia kormányval egyetértésben úgy határoztak, hogy angol-francia-orosz szövetségkötésre vonatkozó mult évi tanácskozások anyagát nem teszik közzé. Mander liberális párti képviselő megjegyezte, hogy a kormány megígérte a tárgyalási anyag közlését, mire Chamberlain azt válaszolta, hogy a megváltozott helyzet következtében erre nem kerülhet sor.

Általában az angol alsóház szerdai ülése izgalmas fordulatokban bővelkedett. A liberális Mander azt javasolta, hogy a háború után a fegyverszüneti egyezményt, vagy békeszerződést ne csak a német demokráciával kössék meg, de a német nagyparral és hadsereggel is. Butler külügyi államtitkár a javaslatot tulkorainak jelentette ki. A

gyűlésen Henderson képviselő azt kérte, hogy a kormány tegyen pontos nyilatkozatot, milyen biztosítókat követel majd Németországtól arra nézve, hogy többé nem fojyadók a támadás eszközeihez? Butler államtitkár szerint Chamberlain február 24-én tartott birminghami beszédében ezeket már pontosan körvonalazta.

A skandináv államok kérése a hadviselőkhöz. Tengeri csata — tévedésből.

Stockholmi hír szerint dán, svéd és norvég részről lépésekre készülnek a hadviselő államoknál annak érdekében, hogy haladéktalanul intézkedjenek a skandináv államok tengeri kereskedelmének biztosítása érdekében.

A tengeri háborúval kapcsolatban érdekes Buenos-airesi hír látott most napvilágot. Eszerint csak most vált ismeretessé, hogy nemrég téves föltételezés miatt tengeri ütközet folyt le egy angol és egy francia gőzös között. A francia gőzöst telitalálat érte, mely tizenegy franciát megölt, többet megsebesített. A delog hetekkel ezelőtt történt, amikor a Szen Heléna nevű angol gőzös elhagyta Teneriffa kikötőt. Az éjszaka sötétjében egy hajó üldözöbe vette az angol gőzöst és valamivel napkelte előtt rálőtt. Az angolok természetesen viszonozták a tüzelést. Egy telitalálat a hajó közepén érte a francia gőzöst, mire az beszüntette a tüzést — minthogy időközben észrevette a tévedését — jelzésekkel közölte, hogy francia. A francia gőzös kapitánya azt jelentette, abban a hiszemben volt, hogy egy német hajó akar menekülni a kikötőből.

Ágyutüz Norvégia északi partjain.

Oslói jelentés szerint szerdán reggel Norvégia északi partjain heves ágyutüz hallatszott. A láthatáron ismeretlen nemzetiségű nagy hajókat fedeztek fel. Bár közelebbi adatok nincsenek, emlékeztetnek arra, hogy ezen a vidéken egy idő óta német és szövetséges hadihajók cirkálnak.

Az új külkereskedelmi rendszer a gyakorlatban

A gazdasági érdekeltségek egyes részletkérdések tisztázása végett az új törvény végrehajtási utasítását várják

Bucurestiből jelentik:

A Monitorul Oficial-ban legutóbb megjelent az a törvényrendelet, mely az új Külkereskedelmi Minisztérium hatáskörébe utálja az import és az export ellenőrzését. A gazdasági érdekeltségektől kapott tájékoztódásunk szerint lényeges rész az új törvényben, hogy a külkereskedelem útján forgalomba kerülő külföldi pénznemek árát emelték. Eszerint a hivatalos árfolyam felől az exportálóknak megtérített és az importőröktől bevételezett külföldi pénzekért az eddig fizetett 38%-os feláron kívül új 50%-os felár állapították meg. Természetesen ez csak a szabadon konvertálható devizákra vonatkozik. Az új rendszer semmit nem változtat az olyan nemzetközi kiegyenlítő elszámolások tekintetében, melyekre nézve egyes országokkal szemben Romániának fizetési egyezményei vannak és ez egyezmények a pénzürlékek között szabott árfolyamot határoztak meg. Ilyen országok például: Németország, Magyarország, Olaszország. A fizetési egyezmények szerint a fix elszámolási árak a német márkára nézve vételnél 49 lei, eladásnál 50 lei, a magyar pengőre nézve vételnél 26,50, eladásnál 27 lei; az

olasz lírara nézve úgy vételnél, mint eladásnál 7,17 lei.

Az új külkereskedelmi rendszer hivatott arra, hogy úgy a behozatal, mint a kivitel szempontjából határozott számítási alapot adjon az érdekelteknek s mindkét irányban mozgó kereskedelmünk fejlesztése elősegíthető legyen.

A törvényrendelettel kapcsolatban a közeljövőben végrehajtási utasítások kiadását várják, amelyek részletkérdésekben is biztositást nyújtanak majd az érdekelteknek. Jelenleg még vitás például, hogy az újabb 50 százalékos felár csak az alapérték után számítódik-e, vagy az alapár fölött eddig számított 38 százalék után is.

Baldwin volt angol minisztereinek nagyhatású jótékonyági ötlete

Londonból jelentik: A Westminster apátság temploma előtt a járóelők rossz ruhájú, toprongyos koldusra lettek figyelmesek, akinek arca nagyon ismerősnek tűnt. Legnagyobb meglepetésre a toprongyos koldusban fölismerték lord Baldwint, Anglia volt minisztereinekét. „Ki hitte volna. — mondotta a kérdezősködőknek. — hogy öreg napjaimra toprongyos ruhában koldulásra kényszerülök.” Elmondotta azután, hogy nem magának koldul, — neki, hála Istennek, van niből megélnie, hanem vasárnaponként több politikai társa kíséretében koldus ruhában oda áll a templom kapujába, koldul a hadiözvegyek és árvák javára. Így akarja felhívni a társadalom figyelmét a jótékonyagra. „Ha mint volt minisztereinek nem restellek koldusruhában kéregetni. — tette hozzá. — akkor valószínű, hogy mások sem restelnek majd adni.” Baldwin furesa ötlete nem is maradt hatástalan. Néhány óra alatt több ezer fontot gyűjtött össze.

A jugoszláv sajtó méltató cikke Giurescu propagandaügyi miniszterről

Bucurestiből jelenti a rádió: Jugoszlávia két nagy napilapja, a *Politica* és a *Vreme* a román kormány kebelében történt személyi változásokkal kapcsolatban méltó cikket irt Constantin Giurescu-ról, a nemzeti propagandaügyi minisztérium u. vezetőjéről. A lapok felsorolják Constantin Giurescu életrajzi adatait. 1901-ben született, középiskolai és egyetemi tanulmányait Bucurestiben végezte. Ezután külföldi tanulmányutra indult s onnan hazatérve a Fociani liceum tanárává nevezték ki. 1926 január 1-én megválasztották a bucarestii egyetem irodalmi fakultásának tanárává, míg 26 éves korában a bucarestii egyetem történelmi tanzékné tanára lett. Mint egyetemi tanár több nagyjelentőségű történelmi munkát adott ki, többek között Románia részletes történelmét, amelyből eddig három kötet jelent meg. A könyv értéke jellemző, hogy egészen rövid idő alatt három kiadást ért el. 1932-ben választották meg első ízben képviselővé és ekkor tünt fel kiváló képességével. 1939 február 1-én az uralkodó az Alsóduna tartomány királyi helytartójává nevezte ki, amely méltóság a miniszteri ranggal egyenlő. 1939 októberében a Nemzeti Ujjáüzletési Arcvonal minisztere lett, míg két nappal ezelőtt átvette a nemzeti propagandaügyi minisztérium vezetését.

A nemzeti propagandaügyi minisztérium njonnan kinevezett alminisztere Vasile Stoica — írják a jugoszláv lapok — Avrigban született erdélyi eredetű román. Tanulmányait Budapesten, Bécsben és Londonban végezte. A román hadizenetkor, Amerikába utazott és a béketárgyalások idején az amerikai közvélemény előtt ismertette az erdélyi román érdekeket. Amerikai utjáról és ottani élményeiről érdekes könyvet adott ki. Nagytehetségű újságíró. A Rador távirati irodának volt igazgatója. Diplomáciai pályafutása során először a washingtoni követségénél dolgozott, majd a tiranai, szófiai és rigai követségeket vezette. Vasile Stoica volt Románia első meghatalmazott minisztere Törökországban.

F. László Marcella halála

Kolozvárról jelentik: Megrendítő hír érkezett Kolozsvárról: Az „Uj Cimborá” c. gyermeklap népszerű szerkesztője F. László Marcella, Teleky Józsefnek, a székelyudvarhelyi római katolikus főgimnázium rajztanárának felesége tragikus körülmények között meghalt. A népszerű író nő nemrégben súlyos természetű spanyolnáthán esett át, amely után vesebajt kapott. F. László Marcella éppen gyermekáldás előtt állott és súlyos állapotban szállították a kolozvári klinikára, ahol azonban már nem segíthettek rajta s szerdán reggel 7 órakor meghalt.

Ferenczy László Marcella elévülhetetlen érdemeket szerzett a gyermeknevelés terén. Benedek Elek halála után átvette a „Cimborá” szerkesztését, amelyet három éven keresztül Szatmáron jelentett meg. Azután Kolozvárra hozta át „Elek nagyapó” nagymultu gyermekújságját. Vele született könnyed mesélőképességével a gyermekek szívéhez férközött, akik valóságban anyjuként szerették „Marcella néni”-t. Nagy érdeme az is, hogy az elemi és középiskolák alsó osztályos tanulóinak számára mese- és rajzpályázatokat tűzött ki évenként. Lapjában az „Uj Cimborában” számtalan eredeti meséje és gyermekszindarabja jelent meg s azok közül többet színre is hoztak. Nyáronként sokszor lehetett látni, amint apró „előfizetőivel” kirándulni ment a szabadba, ahol szebbnél-szebb jätékokra tanította őket. Hálás olvasó táborra őszintén könnyet ejt szomorú haláláért. F. László Marcella temetése péntek délután 4 órakor lesz a házsangárdi temető nagykápolnájából a református egyház szertartása szerint. Temetésén képviselteti magát a Népkisebbségi Újságíró Egyesület is, melynek tagja volt és koszorút helyez a ravatalra.

János József S. J.

A szellem

A kor igaztalan nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelenségeit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígéréte.

Ára 180 lei és portó

Rusznják Gyula:

FALUVÉDELEM

Amatörkötésben 65 Lei és portó

Krisztus és a falu problémáit mutatja be nagy hozzáértéssel, szeretettel és segíteni akarással az elhivatott falukutató

A Pázmány Társaság márciusi felolvasó ülése

Március 12-én, kedden délután 6 órai kezdettel tartja meg márciusi felolvasóülését a Pázmány Társaság Kolozsváron, a R. K. Lyceum könyvtárában. (Str. Cogalniceanu 2.) Ezúttal a Pázmány Társaság tagjai közül az idősebb nemzedék szerepel az értékes műsoron, melynek első pontjaként dr. Boga Alajos pápai prélat, egyházmegyei előadó tartja meg székfoglalóját: „A katolikus iskolázás multja Erdélyben” címmel. A második székfoglalót Szopos Sándor kolozsvári festőművész tartja, aki nemcsak az esetet, de a tollat is sok tehetséggel kezeli. Előadásában „Képzőművészetünk útjain” foglalkozik. Az értékes felolvasóülést dr. Gyárfás Elemér szenátor, a Pázmány Társaság alelnöke vezeti le.

Nagyarányu sikkasztást lepleztek le a kolozsvári pénzügyigazgatóságon

Kolozsvárról jelentik: A „Curentul” kolozsvári tudósítója arról számol be, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóságon nagyarányú sikkasztást lepleztek le.

A behajtási és fizetési osztály Curiaev nevű pénztárosa, a pénzügyigazgatóság pénztárából több mint egymillióhatszázezer lejt elikkasztott. A pénztáros a sikkasztás felfedezése után el akart szökni Kolozsvárról, azonban az ügyészség ébersége folytán elindulása előtt letartóztatták a kolozsvári pályaudvaron.

Fontos határozatokat hozott a Szőlészeti Szindikátus

Bucurestiből jelentik: Az ország szőlészeti szindikátusainak igazgatósági tagjai nagyfontosságú gyűlést tartottak.

A gyűlésen megjelent Ionescu-Sisestű földművelésügyi miniszter is. Ismeretes, hogy a sokat sérelmezett 75 bania illetéket hektáronként 3 ezer leies átalányadóval váltották fel. Ezt az igen nagy összeget a gyűlés leszállította 2 ezer leire, de ugyanakkor elhatározta, hogy hektáronként külön 500 lei fizetendő kötelező biztosítás címén. A szőlészeti szindikátusok szövetsége eljárt a pénzügyminiszteriumban, hogy az adót csak a eladott bor után vételezzék be. Ezenkívül foglalkozott a gyűlés a Németországba szállítandó ezer vagon bor ügyével is és 6.10 leies alapárát állapított meg. Régi óhaja a szőlőtermelőknek, hogy a gabonapálinka tünjön el, ezzel a kérdéssel is behatóan foglalkozott az értekezlet.

Egyébként a Szindikátus vezetősége bejelentette, hogy megfelelő árak mellett gondoskodott kékkőről, raffiáról és kénporról. E fontos cikkek ára az idén sem lesz drágább, mint tavaly.

Minisztertanács Helsinkiben

A szovjettel való újabb tárgyalás, vagy az európai háborúba való bekapcsolódás kérdése a finn kormány előtt. Mannerheim tábornok beteg

Rómából jelentik: (Rádió București). A „Corriere della Sera” helsinki jelentése szerint kedden a finn fővárosban minisztertanács volt. Egyik föltevés szerint ezen a minisztertanácsban meg tárgyalták annak lehetőségét, hogy Finnország ismét tárgyalásokba bocsátkozzon a szovjettel és annak érdekében harmadik hatalom közvetítését kérje. Ezt a megegyezést elősegíthetné a finn kormány bizonyos átalakítása. A tudósító hozzáfűzi, hogy a néphangulat nem kedvez ennek a megoldásnak. Fölmerült egy másik föltevés is, mely szerint a békekísérlet meghiusulása esetén Finnország igyekezik a háborút beleilleszteni a nagy európai háború kereteibe. Ez a föltevés inkább valószínű s megvalósítása beláthatatlan következménnyel járna az egész északeurópai helyzet szempontjából.

Stockholmi hír szerint Mannerheim tábornok gyengélkedik. Ezen túlmenően semmi további részletet nem lehetett megtudni.

Kétfelőlí átkarolás Viipuri ellen

Viipuri romjai felett még mindig a finn lobogó leng. A francia haditudósítók jelentése szerint, ugylátszik, hogy a szovjet vezérkar taktikát változott és mindkét szárnyon átkaroló mozdulatot kísérel meg. Az öböl jegén megkezdett

szovjet hadmozdulatot a finn partvédő útegek gyilkos tüze teljesen megbénította. A beszakadt jégtáblák között százával pusztulnak el a szovjet katonák. A finn légi erők újabb megerősítéseket kaptak. Helsinkibe újabb 110 külföldi repülőgép érkezett, köztük 50 angol vadászpilóta. A francia, svéd és amerikai küldemények, főleg bombavető repülőgépek.

A „Paris Midi” szerint Ottawában 700 kanadai állampolgárból, 250 amerikai finnből és 250 kanadai finnből álló önkéntes különítmény alakult, mely készen áll, hogy utra keljen Finnország felé.

Németország nem vállalja a finnek és az oroszok közti békeközvetítést

A „Curentul” közli a következő berlini jelentést: Egy helsinki finn lap állításával ellentétben Németország határozottan kifejezte, hogy egyáltalában nem szándékozik beavatkozni a finn-orosz összetűzésbe s azért nem foglalkozik a két nép közötti béke közvetítésének gondolatával. A Német Birodalom nem tanácsolta Finnországnak, hogy Oroszországgal háborúba keveredjék, azért a finneknek maguknak kell gondoskodniuk arról, hogyan fogják ezt a küzdelmet befejezni.

Lázás diplomáciai küzdelem Helsinkiben a háború és béke irányzatai között

A „Popolo din Roma” a finn-svéd határról jelenti, hogy ottani hírek szerint Helsinkiben élénk diplomáciai tevékenység folyik. Két irányzat áll egymással szemben; egyik arra irányul, hogy tisztességes békét kössenek a szovjettel, a másik azt akarja, hogy a háborút nagyvadász külföldi beavatkozásra támaszkodva, tovább folytassák. Helsinkiben és Stockholmban nagy erővel folyik a harc a két irányzat között. A küzdelem elsősorban a német s angol diplomácia

között folyik. Svédország ellenáll minden külső nyomásnak és semmiesetre sem akar beleszédni a háborúba. — Az angol „News Chronicle” szerint Svédország közvetítést fejt ki hogy a szovjet és Finnország közötti fegyverszünet jöjjön létre. Állítólag szovjet részről már is tettek javaslatokat, a finnek azonban ezeket nem tartják elfogadhatóknak. Hír szerint a szovjet Viipuri és Bortavala városok, valamint az egész Hangó sziget átengedését kívánja.

A román sajtó egyik vezető lapja a finnek külföldi megsegítése elégtelenségéről

A „Curentul” legutóbbi vezércikke írja: — A Sunday Dispatch című angol lap diplomáciai szerkesztője azt jelenti, hogy Németország közvetítést készít elő a Finnország és Oroszország közötti béke megkötésére.

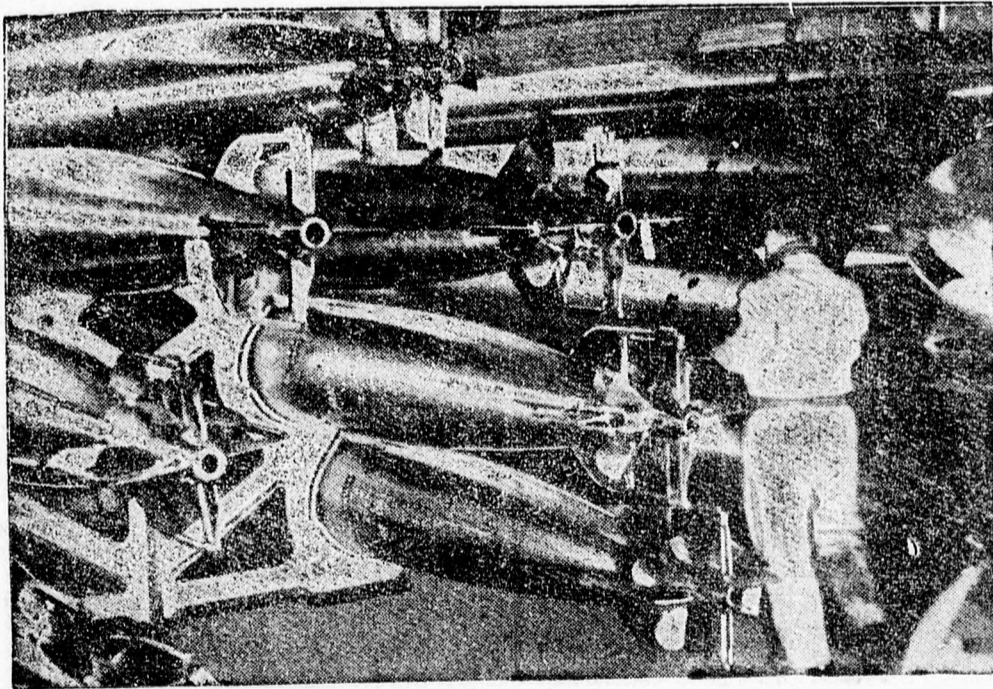
— Nem első eset, hogy a világlapok német közvetítéssel történő orosz-finn béketárgyalások eshetőségeiről beszélnek. De az események mindig rácafoltak ezekre a híresztelésekre. S közben a vörös hadsereg támadó erje megsokszorozó-

dott és a finn erők a számbeli és a technikai fölény retentő nyomása alatt kénytelenek voltak meghátrálni. A katonai szakértők az orosz számbeli fölény mellett különösen a szovjet hadsereg nehéz tüzérségének megeemmisítő fölényében látják a finnek visszavonulásának okát. Világos tehát, hogy a finn hadsereg technikai eszközökben való megsegítése meghosszabbíthatta volna az ellenállást a két első védelmi vonalban. Vajon segítésgül jöhetnek volna-e az angolok és franciák, hogy megkönnyítsék a finneknek a hadseregük lehető legtokéletesebb felszerelését? Kétségtelen, hogy segédesapatok küldésére nem lehetett számítani, mert az emberanyagot, a nemzeti erő e legnagyobb kincsét senki sem áldozza fel könnyelműen mások érdekében. És a nagyhatalmak igen talakrékosak katonáik feláldozása tekintetében. A nemzeti vérrel való fősvény gazdálkodást lehetetlen is szemükre vetni. Egy valamit azonban nem lehet megérteni: az anyagi áldozatok tekintetében megnyilatkozó fukarságot.

— Hiszen a finnek már negyedik hónapja küzdenek. Volt tehát elég idő arra, hogy az angolok és franciák bőségesen küldjenek nekik hadianyagot, annál is inkább, mert a nyugati hatalmak háborújának eddigi hat hónapjában nyugalom volt a francia arcvonalon. Nem voltak harcok; nem pocsekolták a löszert, nem mentek ténkre tankok, ágyuk s repülőgépek is viszonylag csekély számban veszték el. Nem lehet tehát azt hozni fel mentésgül, hogy a nyugati fronton anynyi hadianyagot fogyasztanak a szövetségesek, hogy nem jut most már a finnek számára is.

— A késedelmes és nem kielégítő mértékű megsegítésnek az oka abban keresendő, hogy Anglia és Franciaország nem folytat határozott politikát Oroszországgal szemben. Ingadoznak; bizonytalanul tapogatóznak, milyen politikai álláspontra helyezkedjenek. Innen van a félénkesség Finnország anyagi megsegítésében. Politikai szempontból ez a bátortalan magatartás, ez a tétozáás és huzódózás gyöngíti nemzetközi téren a tekintélyt és a csábító erőt.

A cikk befejező részében azt a gondolatot fejtegeti, hogy Oroszország az eddig meghozott áldozatok és az eddig elért sikerek után előreláthatólag nem fog engedményes alapon békét kötni.

Ezen a képen egy német torpedógyár raktár-készlete látható. A kész torpedókat gyakorlott mechanikusok gondozzák, hogy bármikor szállíthatók és használhatók legyenek.

Április 6-ig új légvédelmi táblával kell ellátni az összes köz- és magánépületeket

Dr Tataru Coriolan, Szamos-tartomány királyi helytartójának rendelete az új jelzőtáblák elkészítéséről és alkalmazási módjáról. Dr Reou Illés rendőrkezes a rendelet pontos végrehajtására hívja fel az összes érdekelt figyelmét

A légvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban az összes magán- és középületek tulajdonosait közzelről érdekli az alábbi rendelet, amely a légvédelmi óvóhelyeknek új, egységes táblákkal való megjelölését teszi általánossá és kötelezővé. A rendelet a következőképpen hangzik:

Szamos-tartományi Királyi Helytartósága
MONT Igazgatóság.

Mi, dr Tataru Coriolan, Szamos-tartomány királyi helytartója, hivatkozással a Hivatalos Lap 55. számában 1939 március 6-án megjelent légvédelmi törvényre, valamint a MAM légvédelmi parancsnokság rendeletére, a légvédelmi törvény 15. és 16. szakaszának idevonatkozó cikkei alapján a következőket rendeljük el:

3. számú Rendelet.

1. szakasz. Valamennyi új épület tulajdonosa, amelyre a közigazgatási törvény 153. paragrafusa vonatkozik, valamint valamennyi nyilvános és középület, legyen az bármilyen területű és magasságú, köteles fedezéket készíttetni, amely úgy kell legyen megépítve, hogy az a bennlakókat legalább 100 kg-os bomba, valamint tűz- és gázbombák ellen teljesen megvédi.

2. szakasz. Az összes olyan köz- és magánépületek tulajdonosai, amelyeket a jövőben építenek a fővonalak sarkain, valamint köztereken, valamint azok is, amelyek már megvannak, kötelesek gondoskodni olyan betonozott bombamentes fedezékről, amely a bennlakókat legalább 100 kg-os bomba, valamint a gázok ellen megvédi.

3. szakasz. Valamennyi ingatlanulajdonos köteles idejében és saját költségére olyan fedezéket építtetni, amelyek a lakókat, valamint az irodai és üzleti alkalmazottakat, akik az épületben vannak, megvédi.

Ennek következményeképpen minden ingatlanulajdonos tervet kell beadjon az illetékes polgármesteri hivatalhoz felülvizsgálás és helybenhagyás végett.

4. szakasz. Légi veszély esetén minden lakó köteles védőhelyről gondoskodni saját maga és hozzátartozói részére, a felettes hatóságok technikai osztálya pedig köteles még a béke idejében kijelölni mindazokat a helyeket, ahol az épületulajdonos elkészítheti ezeket a fedezékeket. Ezeket harminc napon belül ki kell jelölni.

5. szakasz. A fedezékek (Adápost) megjelöléséi mindaddig nem történtek a megfelelő módon, amennyiben a jelöléseket a házak falaira festették s ezek a legelőnyösebb követelményeknek sem feleltek meg, sem a tartósság és a szépség, sem az egyöntetűség szempontjából.

BANGHA BÉLA S. J.:

ÖRÖK ÉLET IGÉI

Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:

Az Isten aca . . . ára 90 Lei

Második kötet:

Uram, add, hogy lássak! . . . 90 Lei

Harmadik kötet:

Velünk az Úr! . . . „100 Lei

Negyedik kötet:

Béke veletek! . . . „110 Lei

és portó.

Megrendelhető a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Következésképpen Szamos-tartomány valamennyi épülettulajdonosa, akiknek bármilyen fedezéke (Adápost-ja) van, köteles a légvédelmi törvény 63. paragrafusában előírt büntetés terhe alatt 45 napon belül olyan valódi tüzzománc táblákat beszerezni és épületein elhelyezni, amelyek teljesen nedvesség- és fényállóak.

E táblák a fenti előírás szerint teljesen egyöntetűek és pedig egyenlő nagyságúak, szövegeük és színük kell, hogy legyenek.

Ugyancsak az egyöntetűség érdekében e táblákat a külső alaptól 120 cm. magasságban kell felerősíteni az épület különböző pontjain, oly módon, hogy ezeknek alapján bárki azonnal megtalálhassa az épületben lévő fedezéket.

E táblák közül a nagyobbaknak a szövege: Adápost (menedékhely), míg a kisebbiknek nyíl van, amely azt az irányt jelzi, amely a fedezék felé vezet. E kisebb táblákat közvetlenül a nagyobbik felett kell felszerelni. Valamennyi épületet, amelynek fedezéke van, kívülről ilyen táblákkal kell ellátni, a belső falakon pedig, amely a fedezék felé vezet e táblákból annyit kell elhelyezni, amennyi ahhoz szükséges, hogy pontosan megmutassák a fedezék irányát és helyét.

Mindkettő valódi tüzzománc tábla kell legyen, amely fény- és nedvességálló.

Az Adápost (menedékhely) táblák alapszíne fehér, míg a szöveg és keret fekete relief. A hosszúsága 34 cm., szélessége 13 cm. és vastagsága körülbelül 1,5 milliméter.

A nyíllal ellátott táblák alapszíne ugyan csak fehér, míg a nyíl és a keret színe piros relief. E kisebb táblák hossza 12 cm., szélessége 3,5 cm.

A táblákat az épülettulajdonosok szabad forgalomban szerezhetik be.

Az egyöntetű táblák felhelyezésével a légvédelmi intézkedések a közönség részére sokkal egyszerűbbek, mint a riadójelre azonnal és világosan megismerik, hogy hol vannak a szükséges fedezékek.

6. szakasz. Az új táblák felhelyezésével egyidejűleg a felre festett, vagy nyomtatott régi ideiglenes jeleket és szöveget el kell távolítani.

7. szakasz. Az összes fedezékulajdonosok kötelesek a táblákat, valamint a fedezékeket is a legjobb állapotban és tisztán tartani.

8. szakasz. Mindazokat, akik e rendelkezéseket nem tartják be, a légvédelmi törvény erre vonatkozó 63. és 65. paragrafusa szerint a legszigorúbban megbüntetik.

9. szakasz. E rendelet végrehajtásával a következőket bízták meg: Városokban a rendőrkezesek, rendőrfőnökök, valamint a légvédelmi hatóságok. Községekben és falvakban a primárok, valamint a csendőrség, akik és amelyek ezek végrehajtásért személyesen felelősek.

Dr. Coriolan Tataru s. k.,
királyi helytartó.

Dr. Octavian Pop s. k.,
a MONT ügyosztály vezetője.

Dr Reou Illés rendőrkezes felhívása

E rendelettel kapcsolatban dr Reou Illés rendőrkezes lapunk útján is nyomatékosan felhívja az összes érdekelt ingatlanulajdonosokat, hogy az előírt jelzőtáblákat a folyó évi április 6-ig bezárólag okvetlenül készíttessék el, illetve szereljék fel a rendeletben előírt helyekre és módon, mert ellenkező esetben azokkal szemben, akik hanyagságból, vagy felületességéből elmulasztják a rendelet előírásainak legpontosabb végrehajtását, a rendőrkezes tura a törvény teljes szigorával lesz kénytelen eljárni és a legsúlyosabb büntetéseket alkalmazni.

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, hűlés, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA
PASZTILLÁT
eredeti dobozban

Felemeli a táppénzt a Munkásbiztosító-Pénztár

Bucurestiből jelentik: A Munkásbiztosító Pénztár központi bizottsága tegnap értekezletet tartott a fővárosban. Ezen az értekezleten a Munkásbiztosító Pénztár tagjait érintő nagyjelentőségű határozatokat hoztak, amelyek régi és újonnan ismételt panaszokat vannak hivatva orvosolni. Így többek között elhatározta a bizottság, hogy felemeli a betegsegélyző pénztári táppénzt, ami azt jelenti, hogy a Munkásbiztosító betegek azokon a munkanapokon, amelyeken betegség miatt nem tudnak dolgozni, az eddignél nagyobb összegű táppénzt fognak kapni, ugyanakkor azoknak a betegeknek a részére, akiket kórházakba, vagy szanatóriumokba utalnak, jobb ellátást biztosítanak.

A továbbiakban elhatározta, hogy az orvosi kezelésre szoruló tagoknak szanatóriumokba és nyári pihenő helyekre való ellátását fokozottabb mértékben segítik elő.

Foglalkozott az értekezlet a Munkásbiztosító Pénztár új költségvetésével is és egy bizottságot küldtek ki, amely javaslatot tesz az új költségvetést illetően. Ebben a bizottságban helyet kap a belügyminiszterium kiküldöttje is.

A légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Nagyvárad város polgármesteri hivatalának MONT irodája közli, hogy március hó folyamán a légvédelmi tanfolyamokat a következő sorrendben tartják meg.

- 8-án az E kezdőbetűsök,
- 9-én az F kezdőbetűsök,
- 11-én G kezdőbetűsök,
- 12-én az H kezdőbetűsök,
- 13-án az I és J kezdőbetűsök,
- 14-én az K kezdőbetűsök,
- 15-én az L kezdőbetűsök,
- 16-án az M kezdőbetűsök,
- 18-án az N kezdőbetűsök,
- 19-én az O kezdőbetűsök,
- 20-án az P kezdőbetűsök,
- 21-én az R kezdőbetűsök,
- 22-én az S kezdőbetűsök,
- 23-án az T kezdőbetűsök,
- 26-án az U kezdőbetűsök,
- 27-én az V kezdőbetűsök,
- 28-án az Z kezdőbetűsök.

A tanfolyamokat délelőtt 9—11 óra között tartják meg a Katolikus Kör Regele Carol II. utca 2. szám alatt lévő nagytermében. Azok látogatása nemre való tekintet nélkül 7—60 évig kötelező mindazok számára akik nem esnek a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakaszának rendelkezései alá. Akiknek már van gázmaszkjuk, azok az előadásokon gázmaszkjukkal jelenjenek meg, hogy a gázkamrán is keresztül menjenek. Felkérjük a résztvevőket hogy a tanfolyamokon pontosan jelenjenek meg, mert a később jövőket nem engedik be a terembe, hogy ne zavarják az előadás menetét. Minden résztvevő vigye magával az előadásokra igazolványát, látványozás és a nyilvántartásba való beírás végett. Az ellenőrzés megkönnyítése végett mindenki töltsen ki igazolványát a szükséges adatokkal. Azok, akik nem látogatják az előadásokat, a légvédelmi törvény 63-ik paragrafusának c) pontja alapján 500—2000 leig, vagy 1 naptól 1 hónapig terjedő büntetéssel sújtandók.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hónapra 75 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Megválasztották a képviselőház és a szenátus tisztikarát

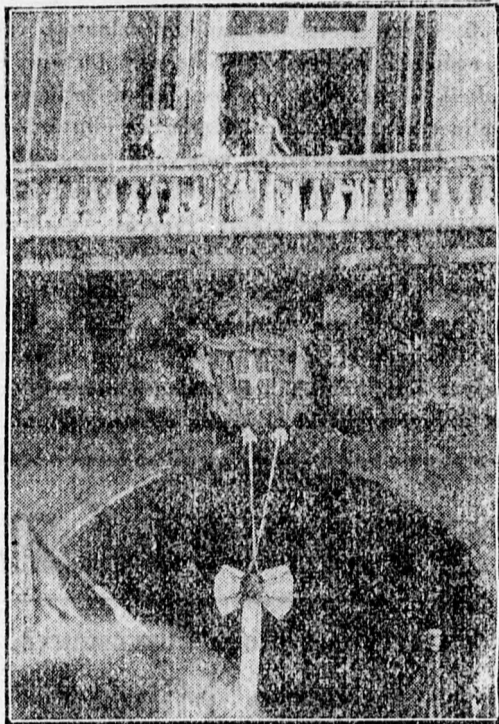
Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Csütörtökön délután a képviselőház és a szenátus külön ülést tartott. Ugy a képviselőházban, mint a szenátusban megválasztották a tisztikart.

PACHA PÜSPÖK A SENÁTUS ÜLÉSÉN. Temesvár. Saját tud. Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a szenátus ülésének megnyitására Bucurestibe utazott.

A NYUGDÍJASOK FIGYELMÉBE! A nagyváradi pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága figyelmezteti a nyugdíjasokat, hogy szigorú rendelet érkezett, miszerint a jövőben a nyugdíjikat csak személyesen lehet felvenni. Ha valaki betegség, vagy más elmaradhatatlan okból nem tudna személyesen megjelenni, úgy a nyugdíjigazgatóság közjegyzői meghatalmazás alapján fizetheti ki idegennek a nyugdíját.

ROOSEVELT ELNÖK TEAESTJE HABSBERG OTTÓ FŐHERCEG TISZTELETÉRE. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök és felesége szombaton teaestét ad Habsburg Ottó főherceg tiszteletére. Az estélyen Ottó fivére, Félix főherceg is megjelenik. A főherceget Bullit, az Egyesült Államok párizsi nagykövete mutatja be Rooseveltnek. Bullit még Párizsban ismerkedett meg Ottó főherceggel.

NAGY HAVAZÁS A BÁNYAVIDEKEKEN. Nagybánya. Saját tud. Három napon keresztül erősen havazott a bányavidéken. Nappal ugyan a legtöbb esetben kiderült, de estére újra fellegek borították el az eget és újabb hóesés indult. Felsőferenczy környékén 150 centiméteres hó van. Az országútakat a bányaváros körül vastag hóréteg fedi. Nagybánya és Máramarossziget, valamint Nagybánya és Kolozsvár között be kellett szüntetni a gépkocsiforgalmat, mert a gépek nem tudnak megbirkózni a nagy hóval.

Megirtuk, hogy az olasz trónörökös párnak harmadik leánygyermeké született, akit aztán Mária Gabriella névre kereszteltek. Ezen a képen az olasz trónörökös látható, amint nápolyi palotája erkélyéről megköszöni a lelkes olasz nép üdvözlését. A kapu felett levő fehér csokor a szerencsés születést jelzi.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Eszaki szél, változó felhőzet, egyes helyeken havazás. A hőmérséklet általában alig változik.

Uj román bélyegsorozatokat bocsátanak ki. Bucurestiből jelentik: A hadseregfelszerelés művehez való hozzájárulás céljából a posta vezérigazgatósága különleges bélyegsorozatokat bocsátott ki és pedig Carol I. emlékéül két összesen 120 lej névértékben. Az első sorozat 3-4-5-12 plusz 26 lejes bélyegeket tartalmaz összesen 50 lej értékben, a második 2-7-8-10 plusz 23 lejeseket, összesen 50 lej értékben, a harmadik pedig 0.25-0.50 és 1.50 plusz 17.75 lejeseket, összesen 20 lej értékben. Ezek a bélyegek bármely postahivatalban, vagy közvetlenül a bucuresti postai igazgatóságtól beszerezhetők.

KÖZIGAZGATÁSI ÉRTEKEZLET A BEL-ÜGYMINISZTERIUMBAN. Bucurestiből jelenti a rádió: Szerdán este tartották meg a belügyminisztériumban a kilencedik közigazgatási értekezletet Mihail Ghelmegeanu elnöklésével. Az értekezleten, amelyen a Nistru tartomány költségvetési előirányzatait vizsgálták felül, résztvett Horia Grigorescu belügyi alminiszter, Cazacliu, a Nistru tartomány királyi helytartója, a belügyminisztérium igazgatói és vezérnökei, valamint Nistru tartomány megyefőnökei.

Junius 30-ig érvényesek a katonák vasúti utazási igazolványai. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága technikai okokból 1940. június 30-ig meghosszabbította mindazon kedvezményes vasúti utazásra jogosító igazolványok érvényességét, melyeket 1939. évre a tényleges katonai szolgálatot tevők részére kiállított. Azokba az igazolványokba, melyekbe már nincs megfelelő hely az előírt bélyegek és láttamozások céljára, külön betéteket kell venni, amelyek darabonként 5 leiert az illetékes vasúti igazgatóságok szakfelügyelőségeinél kaphatók. Ezeket az iverket folytatónak be kell tűzni az igazolványokba, azokat el kell látni az 1940. június 30-ról szóló előírt bélyegekkel és utána láttamoztatni kell az illetékes vasúti igazgatóságokkal. Az ily módon ellátott igazolványokkal azok kicserélése nélkül lehet utazni folyó év június 30-ig.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG PLOESTI ÉS BUCURESTI KÖZÖTT. Bucurestiből jelenti a rádió: Csütörtökre virradó reggel súlyos vasúti szerencsétlenség történt a Ploesti-Bucuresti közötti útvonalon fekvő Peris község vasútállomásán. Egy gyorsvonat bele-szaladt a pályatesten maradt néhány üres vasúti kocsi. Az összeütközés következtében egy fékező meghalt és több vasúti kocsi súlyosan megrongálódott. Hajnali négy órától délelőtt 10 óráig a szerencsétlenség következtében megszakadt a vasúti összeköttetés a Ploesti-Bucuresti közötti útvonalon.

A magyarországi zsidótörvény keresztülvitele az ottani kereskedelmi és iparkamarában. Budapestről jelentik: A második zsidótörvény nem intézkedik arról, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarákban is végre kell hajtani az örösváltást. Emiatt a Keresztény Iparosok Országos Szövetsége és a kamarákban tömörült iparosok számos küldöttsége kereste fel Vargha ipari és kereskedelmi minisztert. Az „Uj Nemzedék” szerint a miniszter értesítette az ipari élet vezetőit, hogy rendeletet ad ki, mely szerint az Iparkamarák vezetését alakítsák át a zsidótörvény szempontjainak figyelembevételével. Ez a rendelet annál is inkább időszerű, mert az iparkamarák vezetésének mandátuma ebben az évben lejár és az újabb választásokra amúgy is sor kerül.

Zürichi zárlat. Párizs 9.87, London 17.42 fél, Newyork 44.8, Brüsszel 75.45, Milánó 22.52, Amsterdam 237, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 340.

Adományok. Szent Antal nevében (Nagyváradi) özvegy uriaszony és Torkos Sándor részére 100-100 lejt küldtek. Atadjuk.

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcolatát tartalmaz az a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasókörzés asztaláról.

Ára: 40 lejt.

Bucuresti-ben csak a **SPLENDID-PARC** és **SPLENDID** szállodákba szálljon meg. — Calea Victoriei 57
Központi fekvés, összkomfort és jutányos árak.

ROMÁN IRÓ NYERTE A SAN-REMOI IRODALMI PÁLYADIJAT. Bucurestiből jelenti a rádió: Alexandru Marcu, a bucuresti rádió munkatársa megnyerte a San-Remoi 50 ezer lírás irodalmi pályadíjat.

A nagyváradi faipari cég közleménye. Értesítjük a faipari cég igazgatósági tagjait hogy miután a kolozvári központ felhívást intézett hozzánk, hogy tartsuk meg az alakuló gyűlést, ben a tárgyban március 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor igazgatósági ülést tartunk az Alexandri utca 13. szám alatti helyiségben. Kérjük az igazgatóság tagjait, hogy az ülésen teljes számban jelenjenek meg.

SZATMÁR ADÓFIZETŐI RÉSZÉRE NAGYOBBRÉSZE HIVATALBÓL ÁLLAPITJÁK MEG A VÁROSI ADÓKAT. Saját tud. Ismeretes, hogy a törvény újabban a városi adófizetők is adóvallomásra kötelezi. Szatmár város vezetősége hivatalosan felszólította az adóköteleseket, hogy ulcák szerint, a közölt sorrendben jelentkezzenek és tegyenek adóvallomást. A felszólításnak azonban mindössze öt-ezren tettek eleget. A lakosság halvan száze-léka távol maradt. Ezek részére a városi adóhivatal hivatalból állapítja meg az adót.

Temetések. Pantea Dumitru pénzügyi tisztviselő 28 éves korában meghalt. Temetése pénteken 8-án 3 órakor lesz a közkörházból. (Erdélyi „Concordia”).

Barczau Juliána 27 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 8-án délután 2 órakor lesz a Gradinei-utca 8-a lakásától az Ősi temetőbe. (Caritas).

ROBBANÁS EGY OLASZORSZÁGI GRÁNÁTGYÁRBAN. Róma. A bresciai gránátgyárban robbanás történt. Hat ember meghalt, 19 megsebesült.

Ismerető előadást tart a nagyváradi vas-és fémipari cég az újonnan megjelent anyagár maximumálási törvényről. Az iparosság nagy örömmel vette tudomásul a kormányzat most megjelent rendeletét, amely véget vet az iparosságnak a nagykereskedőkkel szembeni kiszolgáltatottságának. Ugyanis az utóbbi hetekben az iparosok nem tudták vállalni munkáikhoz anyagot szerezni, bár a nagykereskedők elegendő készlettel rendelkeztek, tekintettel azonban az áruk állandó emelkedő tendenciájára, azokat csak tetezésük szerinti mennyiségben szolgálták ki. Az új törvényrendelet azonkívül, hogy megmaximalja valamennyi nyersanyag és kész kereskedelmi árucikk árát, kötelezővé teszi a kereskedőknek, hogy a raktárukon lévő árut a törvény feltételei szerint bárkinek eladják. Kötelezővé teszi ezenkívül a kereskedőknek, hogy raktárukat, kellő mennyiségű áruval lássák el. Megtilja a törvény az indokolatlan áruhalmozást. Minden iparos saját érdekében jelenjen meg vasárnap délelőtt 10 órakor a vas- és fémipari cég helyiségében, ahol ezt a törvényrendeletet a vezetőség magyar fordításban részleteiben ismertetni fogja.

MEGHALT EGY ISMERT MAGYAR ZENE-SZERZŐ. Budapestről jelentik: Beretrás Hugó, az ismert zeneszerző 63 éves korában meghalt. Már 18 éves korában fölhitva magára a zenei élet figyelmét. Leghíresebb szerzeménye az Assisi Szent Ferenc oratorium. Több zenekari művét Salzburgban is nagy sikerrel mutatták be.

Iparvállalatok egészségügyi ellenőrzése

Az egészségügyi minisztérium rendelkezést bocsátott ki az iparvállalatok egészségügyi ellenőrzéséről és azok egészségügyi helyzetének szabályozásáról. A rendelet intézkedései a következők:

1. A kereskedelmi és iparvállalatok az egészségügyi törvény értelmében egészségügyi működési engedéllyel kell rendelkezzenek, melyeket a helyi egészségügyi bizottság ad ki.

2. Abban az esetben, ha a vállalat helyiségeit változtat, vagy a tulajdonos változik, avagy a helyiség rendeltetését megváltoztatják, bármilyen átalakítást eszközölnek, új egészségügyi engedélyt kell kérni.

3. Minden egyes engedélyért illeték fizetendő, amely 100 lei és 60.000 lei között változik, a vállalat fontosságával és nagyságával arányban.

4. Mindaddig, amíg nem áll helyre a normális gazdasági helyzet, azon vállalatok esetén, amelyek

meg nem engedett körzetekben vannak, a vállalatok feltételes működési engedélyt kapnak, amelyhez az új tulajdonosnak azon nyilatkozatát kell csatolni, hogy mihelyt a gazdasági viszonyok ezt megengedik, vállalatukat olyan körzetbe helyezik át, ahol ezek működése elé akadály nem górdul.

5. Olyan esetekben, amikor valamely vállalat az egészségügyi szabályok be nem tartása miatt rendelik el és ezen határozat ellen felfüggesztési kérelmet adnak be, ezen kérvények elintézését egy vegyes bizottság végzi el, amelynek tagjai a következők: a megyei prefektus, (városi ügyek esetében a polgármester), a megyei főorvos (a városi főorvos, valamint a kereskedelmi és iparkamara megbízottja. Az emített bizottság a felfüggesztés iránti kérvény beadásától számított két napon belül hozzá meg határozatát, amely azonnal végrehajtható és amelyet csak később kell utólagos megerősítés végett az egészségügyi bizottság elé terjeszteni.

SPORT

Kik érkeznek Szatmárról az NSE vasárnapi kettős kardcsapatversenyére?

A vivás iránt érdeklődők ismeretlenül várnak az előző NSE rendezésén vasárnap lebonyolításra kerülő kettős kardcsapatversenyre, amelynek keretében a Nagyvárad Sport Egylet vívói a Szatmári Sport Egylet legjobb kardforgatóival mérkőznek majd össze erejüket. Ez a verseny annál is inkább figyelemre tarthat számunkra, mert senior csapatverseny, valamint junior verseny már hosszú évek óta nem volt Nagyváradon. Az 1926-ban megtartott junior kardverseny is egyéni mérkőzés volt, így a mostani junior kardcsapatverseny az első ifjúsági kardcsapatverseny Nagyváradon, — sőt az egész országban. Az utánpótlás szempontjából rendkívül fontos mérkőzésre az előző Melchner Sándor vívómester irányítása mellett természetesen fokozott érvel tart az NSE vívótermében. Az SzSE részéről a senior versenyre Tereh Géza, Luczky Rezső, Rozsnyai és Schneider — már rég kipróbált elsőrangú erők érkezését várják, így tehát az NSE vívóinak teljes erejüket kell majd latvetni. Az NSE csapatösszeállítására még nem végleges, ezért a váradai indulók névsorát csak holnap közöljük. A versenyre egyébként, — amelyet vasárnap délután 4 órai kezdettel tartanak meg az NSE Regina Mária-tér 2. számú házában levő vívótermében, — az egyesület nem bocsát ki jegyeket, hogy a közönség minél nagyobb számban keresse fel a verseny színhelyét.

Szolgáltatás győgszertárak Nagyváradon:

Csütörtökön Nagyváradon a következő győgszertárak tartanak szolgálatot:

Madonna, Str. Sztaroveszky No. 1, (Dr Medvigy), Telefon 30-20.

Fehér Kereszt, Boulevardul Regele Ferdinand No. 2. (Pacala.)

Cleopatra, Str. Avram Jancu 2. telefon 15-15

Szent Ferenc, Str. Cuza Voda No. 24. Telefon 17-47. (Csanda.)

Szent László, Piata Bisericej No. 1 Velence Tumuloustr. (Hegedűs.)

Pénteken a következő nagyváradai győgszertárak tartanak szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 26, Telefon 21-34. (Ajlay.)

Irgalmasok, Boulevardul Regele Ferdinand 27 Telefon 14-84.

Minerva, Piata Unirii.

Salvator, Str. Alexandri. (Rozsnyai), Telefon 16-07.

Sabina, Piata Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE:

Fekete Mihály jubileuma Nagyváradon

Már csak néhány nap van március tizenketedikéig, amikor a nagyváradai városi színházban tartja meg 35 éves színészi jubileumát Fekete Mihály, a kiváló drámai színész. Bródi Sándor világhírű Lyon Lejában. Az előadások délután 6 és este 9 órakor lesznek és az erdélyi színészet legkiválóbb egyéniségei játsszák a főszerepeket. Lyon rabbi Fekete Mihály, Lea a leánya Felszeghy Mária, az orosz herceg Rittinger Ráfal Imre, a java-asszony T. Pogány Janka, és a boldog szerepében Galambos Elemér lép fel. A pénztárnál a szó igazi értelmében tömegek állnak és vásárolják mind a két előadásra a jegyeket, páholly már alig egy-kettő kapható. Várad közönsége elkapkodta a legjobb jegyeket. Szíves és jóindulatu figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy a pénztár a színház jobboldalán van. Helyárak: 10, 15, 20, 30, 50, 100 lei.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: ACÉLSARKÁNY.

APOLLÓ: A PÁRIZSI HÁZ.

CORSO: A KINAI NEGYED REJTJELMEI.

Erdekes kép: a felderítő repülő a gép kormányánál a nagy magasságban való repülés miatt vastag, meleg ruhában s oxigén-készülékkel felszerelve teljesít szolgálatot

Lelki élet könyvei:

Bretano: A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése	ára 120 Lei
Schütz: Eucharisztia	" 137 "
Schütz: Órség	" 145 "
Schütz: Örökkévalóság	" 145 "
Schütz: Isten a történelemben	" 130 "
Spiragó: Felőttek katekizmusa I., II., III. füze	" 400 "
Spiragó: Felőttek katekizmusa I., II., III. köve	" 500 "
Spiragó: A boldogságos Szűz	" 120 "
Sík: Zsoltárok könyve	" 100 "
Szivos: A ma diákja	" 120 "
Szivos: Diáklelkigyakorlatok	" 130 "
Tanquerei: Aszketika és misztika	" 230 "
Tomka: Három nap a Manrézában füze	" 130 "
Tomka: Három nap a Manrézában köve	" 175 "
Turner: Engedjétek hozzám!	" 105 "
Tóth: Miatyánk	" 280 "
Tóth: Hiszek egy Istenben	" 240 "
Tóth: Hiszek Jézus Krisztusban	" 240 "
Tóth: Krisztus király	" 240 "
Tóth: Tízparancsolat I., II.	" 480 "
Trikál: Új élet	" 105 "
Trikál: Új szellemiség	" 100 "
Trikál: Az új nemzedék lelkisége	" 72 "
Zsámár: Az isteni jegyes	" 40 "
Biró: Jézus Szive és a kommunizmus	" 27 "

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé egésvászonkötés, vörösmetszés	Ara 303 Lei
Missale, egésvászonkötés, arany-metszés	" 338 "
Missalé bőrkötésben, vörösmetszés	" 576 "
Tóth Tihamér összegyűjtött művei 22 kötetben. Dús aranyozásu, egésvászonkötésben	" 4400 "
Schütz: Dogmatika I—II.	" 900 "
Teljes szentírás öt kötetben, tokban	" 1440 "
Schütz: Szentek Élete négy kötetben, füze	" 432 "
Félvászonkötésben	" 576 "
Egésvászonkötésben	" 648 "
Dísvászonkötésben	" 864 "
Luxusbőrkötésben	" 1224 "

Legjobban ajánlható ifjúsági munkák:

Bárány: Jó szerencsét	Ara 125 Lei
Csűrös: Ripsz és Ropsz	" 100 "
Dénes: Marianne kisasszony	" 125 "
Defoe: Robinson	" 130 "
Csák: Vér és láng között	" 60 "
Kalmár: Montezuma koronája	" 160 "
" Küzdelmek a fehér halál országában I—II.	" 425 "
Kosáryné: Gyöngyvérág	" 120 "
Orbán: Fehér korall	" 144 "
Somfay: Mégis szép az élet	" 160 "
Székely: Paca Pali vitézi tettei	" 140 "
Sebők: Öt világrészen keresztül	" 140 "
" Egy királyné életéért	" 140 "
Zaymus: Ünnepi köntös	" 120 "

Leánykönyvek:

Blaskó: Mária és Márta	Ara 60 Lei
Rusnyák: Nő a modern társadalomban	" 72 "
Stadler: Szeretnéd, ha szerelnének	" 85 "
" Valaki vár engem	" 85 "
Csaba: Amit a serdülő lánynak tudnia kell	" 140 "
Csaba: Amit a fiatal asszonynak tudnia kell	" 125 "
Wagner: Mai leányok életstílusa	" 60 "
Csaba: Amit az edesanyjának tudnia kell	" 130 "
Gerely: Ki vagyok?	" 120 "
" Add nekem a szívedet	" 110 "
" Ha tudnád	" 90 "
" A mai leányok útja	" 126 "

Megrendelhetők kiadóhivatalkunk után.

A vilájáró

*

Alulírott sohase volt abban a meghatott, vagy udvarias helyzetben, hogy szimpátiáját, tiszteletét, vagy csak egyszerű megértését is tolmácsolhassa a vegyészta vilájáróknak, akiket azért nevez vegyészta tisztaknak, mert megállapítható, hogy kétségtelesen nélkülözhetetlenek a hasznosnak, jónak, szépségnek vagy közérdekűnek egy árva atomusa se vegyül. Nem vegyül akkor sem, ha ezt a vállalkozást, amelynek a lényege az, hogy gyalogszerrel keresztüljárják a világot, valami groteszk mellékhatással jár együtt. Ilyen például az, hogy egy üres bölsöt tolnak, vagy egy üres hordót hengergetnek maguk előtt, hogy falábat kötnék a talpuk alá, hogy az egész út folyamán kizárólag nővényieledelkekkel táplálkoznak, vagy hogy asszisztentist visznek magukkal, aki a fotográfiajuk árusításával teszi lehetővé, hogy bámulóik örök emléket szerezhessenek róluk, amit kései ivadékaik számára is megőrizhetnek.

Vannak ezek között az újságírók között, akik a nagyobb tudományos nyomaték kedvéért hajlandók professzori címet is viselni anélkül, hogy ehhez akármelyik egyetem segítségét vagy hozzájárulását is igényelnék, tisztán a tradíció alapján, amely ezt a rangjelzést — színlapi használatra — a híres hűvészeknek és mutaványosoknak is engedélyezte. De az a professzori cím se volt alkalmas arra, hogy szórólaphozatérdeklődők számára az ilyen vállalkozások értelmét világosabbá vagy hozzáférhetőbbé tegye. Mert akármilyen kényelmetlen produkció is kilométerek tízezreit végigyalogolni csak azért, hogy az ember a feladat végén megint ott legyen, ahonnan az elején elindult, ettől se a tudomány nem lesz tudományosabb, se a beteg egészségesebb, se a tojás olcsóbb, se a hideg kályha melegebb. Szóval ez az égvilágon semmi erkölcsi vagy gyakorlati hasznót a közönség számára nem jelent. Annál súlyosabb indítéka tehát a lehangoló gyamunak, hogy Prof. Vilájáró, akár üres gyermekkosci telésével fűszerezte a vállalkozását, akár beérhetetlenül vette magával a nyers teljesítménnyel, tulajdonképpen egy nagy koldulási távüzemet maszkírozott tudományos vagy sportprodukcióvá. Ami a közérdeklődés deklorációját nem igényelheti ugyan, de indokoltá bizonyul, ha kiderül, hogy jobban megélt belőle, mintha az utcasarkon várta volna levett sapkával a közönség szíves támogatását.

Tisztában kell lennünk vele, hogy több gazdagodást a tudomány, vagy több hasznót a gyakorlati élet javára a Jean Vaudreil hasonló vállalkozásaitól se várhatunk. Mert ő se tesz egyebet, amit elődeinek immár unalmasan hosszú sora cselekedett. Körül gyalogolja a földet kizárólag azaz a célzatlan, hogy odaérjen vissza, ahonnan elindult. Se időt nem akar javítani, se taligát nem tol maga előtt, sőt kollégáinak azt a kedvelt pontját se vette a programjába, hogy egy jűlér nélkül vág neki az útnak. Szóval, a vállalkozása külső körülményeiben semmi újjal nem szolgál.

És a krónikás még sincs abban a helyzetben, hogy a Jean Vaudreil vállalkozását a többi hasonlóval egy zsákba hajtsa. Ez a Jean Vaudreil, aki útja során a héten érkezett Bécsbe, miután eddig jó pár ezer kilométert hagyott a háta mögött, belga ember. Hadírokkant. A világháborúban mind a két lábát elvesztette. Azóta műlábakon jár. És tizenöt esztendeig itt égy, amikor elhatározta, hogy a műlábaival keresztűlyalogolja a világot. Mégpedig úgy, hogy senkitől se kér és senkitől se fogad el semmiféle anyagi támogatást. Mert nincsen rászorulva. Módos ember.

Mi az, ami mindebből nyilvánvaló?

Először is az, hogy orvostudomány és segítségára jól végezték a dolgukat. Ha Jean Vaudreil a műlábaival a világot keresztűlyalogló útra mer vállalkozni, akkor ezek a műlábak kitűnőek.

Ez az egyik tanulság, a másik pedig az, hogy Jean Vaudreil kitűnő működésük ellenére sincs a tökéletességűkről meggyőződve. Kétkedők benűk. És a lehető legnagyobb teljesítmény próbáját kívánja, hogy megnyugodhassék és teljes érvényű embernek érezhesse magát. Mert más az indítéka annak, hogy minden külső szükség kényszere és minden egyéni haszon vágya nélkül magára vegye a roppant fáradság és kényelmetlenség terhét, sem képzelhető.

De a jómódu belga hadírokkant teljes bizonyítékát akarja adni annak, hogy a műlábaival is meg tudja csinálni a legnagyobbat, amire az énlábu ember képes. Be akarja bizonyítani annak,

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és 6 százalék kamatjővedelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyztett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödőrészel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Sok állam ad utazási kedvezményt a budapesti Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából

Budapestről jelentik: A március 30—április 7. napjain Budapesten rendezendő 49-ik országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt nagy érdeklődés mutatkozik a külföld részéről. A rendezőbizottság minden lehetőt megtehet az irányban, hogy a kiállítás külföldi látogatói minél könnyebben és kényelmesebben, valamint minél kevesebb költséggel utazhassanak a kiállítás megtekintésére. Különös súlyt vet a kiállítás rendezőbizottsága ebben az esztendőben arra, hogy a délkelet-európai államok gazdasági adalma fokozott mértékben vegyen részt a magyar mezőgazdaságnak ezen az ünnepén. Hét állam (Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Olaszország, Svájc, Görögország és Görögország) területén különféle, 20—50 százalékig terjedő utazási és hazai vízumkedvezményt eszközölt ki a rendezőbizottság, amelyeket a kiállítási igazolványok alapján bárki igénybe vehet.

A kiállítás alkalmából a magyar külképviseleti hatóságoknál előzetesen megváltandó kedvezményes vízummal március 26-tól április 7-ig bezárólag lehet Budapestre utazni. A vízumot 2.50 pengőnek megfelelő valutabeszegérett állítja ki az illetékes magyar külképviseleti hatóság. A

tartózkodási engedélyeket, amelyek díjtalanok, már Budapesten kell beszerezni.

A külföldiek részére kiadott kiállítási igazolvánnyal az összes magyar vasutakon és hajókon március 20-tól április 7-ig Budapestre a határtól félúru menetjeggyel lehet utazni és ugyancsak félúru menetjeggyel lehet Budapestről vissza vagy bármely más irányba és határállomáson át elutazni március 30-tól április 17-ig. Ez a kedvezmény bármely vonatnem és kocsiosztály használatánál igénybevehető. Az utazást a külföldi igazolvány alapján idejővet, valamint visszameut egy-egy ízben meg lehet szakítani.

A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványokat a magyar külképviseleteknél, követegekknél és konzulátusoknál a külföldi menetjegy és utazási irodákban, a Waggon's Lits képviselői, Romániában: az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületnél (Cluj, Str. Regala 16) lehet beszerezni. Az igazolvány egyben a kiállítás kétszeri díjtalan megtekintésére és Magyarországon három kedvezményes utazás megtételére jogosít. A kiállítással kapcsolatban bármely kérdésre készséggel nyújt felvilágosítást a rendezőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám.

Olaszország az utolsó öt évben Románia egyik legjobb vevője volt

Bucurestiből jelentik: Néhány nap óta, mint ismeretes, a fővárosban tartózkodik az olasz kormány által kiküldött bizottság, amely az új román-olasz külkereskedelmi egyezmény megkötéséről tárgyal a román kormány képviselőivel. A közös bizottság tárgyalásai a legjobb mederben haladnak és rövidesen mindkét országra kielégítő eredménnyel fognak befejeződni. A tárgyalás alatt levő új egyezmény célja, hogy kiméltse Románia és Olaszország baráti kapcsolatait gazdasági téren is. Ebből az alkalomból érdekes képet nyújtanak a két ország áruforgalmáról az utolsó öt év adatai. Ezek szerint Románia 1935-ben 839 millió 788.000 lei értékű olasz árut vásárolt és 2 milliárd 620 millió 504.000 lei értékű árut adott el Olaszországnak. 1936-ban Olaszország 194 millió 660.000 lei értékű árut ezalított Romániának és 1 milliárd 331 millió 990 ezer lei értékű árut vett tőle. 1937-ben az olasz áruk romániai behozatala 873 millió 697 ezer leire emelkedett, míg a romániai áruk olaszországi kivitelének értéke 2 milliárd 70 millió 716.000 leire rugott. 1938-ban Románia 930 millió 313.000 lei értékű olasz árut hozott be és 1 milliárd 340 millió 290.000 lei értékű árut adott el az olaszoknak, végül 1939-ben Olaszországból behoztak 2 milliárd 17 millió 74.000 lei értékű olasz árut és kivittek Olaszországba 3 milliárd 246 millió 274.000 lei értékű román árut. Az olaszok fő-

ként növényi textílianyagokat és iparcikkeket, meléktermékeket, déligyűmölcsöt, gyarmatárut, rizst, gépeket, készülékeket, motorokat, festékeket, lakkokat, vegyi anyagokat és gyógyszereket adtak el Romániának és ugyanakkor élőállatot, gabonát, és gabonaterményeket, takarmányanyagokat, fát és petroleumtermékeket vásárolt Romániától. A két ország közötti áruforgalom növelése iránti törekvés már eddig is határozott irányban megnyilatkozott és valamennyi Balkán-állam közül az olaszok Romániával bonyolították le az utóbbi években a legjelentősebb áruforgalmat, míg Jugoszlávia, Bulgária és Görögország csak Románia után következett a sorrendben. Ami a petroleumot illeti, sokáig Olaszország volt Románia legnagyobb vevője, így például 1935-ben Olaszország mennyiségileg több, mint kétszerannyi petroleumterméket vásárolt Romániától, mint Németország, amely csak 1936-ban vette át az első helyet évi 553 ezer tonnás bevittel, az olaszok 430.000 tonnás bevételével szemben. Mindamelllett Olaszország ma is egyik legnagyobb vevője a romániai petroleumnak. Ez a néhány külkereskedelmi adat is bizonyítja, hogy az Olaszország és Románia közti áruforgalom fokozásának tág lehetőségei vannak s így a fővárosban megindult gazdasági tárgyalások igen kedvező és alkalmas talajon folynak.

akik ez a legjobban és muidenekfölött érdekel. Önmagának.

Ez az, ami a vállalkozásának teljes értelmét és erkölcsi célját jelöl. Ha rajta kívül senki semmi hasznót se látja. Ez az, amiért mégis indokolt és

érdemes, hasznos és jutalmazó. Mert egy lélek visszanyeri nyugalma és fölegyenesedését hozza haza a hosszú útról. Valamit, amiért érdemes végigyalogolni a világot.

(—)

Megszigorították a büntetőtörvénykönyvnek a méhmagzat orvosi eltávolítására vonatkozó intézkedéseit

Ezután sürgős orvosi beavatkozás szüksége esetén is ügyészségi meghatalmazást kell kérni. Az orvosi kérelem beérkezése után a soros ügyész és a törvényszéki orvos azonnal a helyszínré szállanak ki. Életveszély esetén már végrehajtott műtét után a sürgősséget utólag állapítják meg

Bucurestiből jelentik: Az új büntetőtörvénykönyv 484. szakasza bizonyos esetekben megengedi, hogy a méhmagzatot orvos eltávolítsa. Ezeket az eseteket a 484. szakasz 1. és 2. pontja világosan felsorolja. Az 1. pontban arról a végszükségnek nevezhető esetről van szó, mikor az anya élete veszélyben van, vagy a terhesség a már meglévő betegséget súlyosbítja és nincs más mód a veszély elhárítására. A 2. pont arról szól, mikor a szülők közül egyik elmebajos és biztosnak tekinthető, hogy a bánt a gyermek örökölni fogja. Amennyiben tehát az orvos a műtétet ezekben az esetekben alkalmazza, a törvény nem bünteti. Ami pedig a felsorolt esetekben követendő eljárást illeti, a törvény az orvosi beavatkozás szükségességének feltételeit eltérően szabályozza. Így a 484. szakasz 1. pontjában megjelölt életveszély fennforgása esetén az orvos eddig minden előzetes formalitás nélkül végezhetett műtétet, csupán arra volt kötelezve, hogy az esetet 3 nap alatt bizalmasan, írásban az ügyészség tudomására hozza. Minden más esetben szükség volt az ügyészség előzetes felhatalmazására, mely egy orvos bizonyítványa, vagy orvoskonzilium véleménye alapján készül.

A magzateltávolítás eseteinek nyilvántartása során az igazságügyminisztériumban megállapították, hogy az ilyen műtétek száma igen nagy az ország egyes vidékein s ezzel kapcsolatban a győntu az, hogy könnyen lehet orvosi bizonyítványhoz jutni, ami a műtétek számának emelkedését okozza.

Az igazságügyminiszter ezért úgy döntött, hogy a 484. szakasz intézkedéseit a következőképpen módosítja:

Nem képez bűnös magzatelhajtást a terhesség műtéti uton, orvos által történt megszakítása, amennyiben erre az ügyészség előzetes engedélyt ad. Az ügyészség előzetes engedélye tehát minden esetben — életveszély esetén is szükséges.

Az ügyészség viszont csupán a következő

esetekben adhat engedélyt orvosi beavatkozásra:

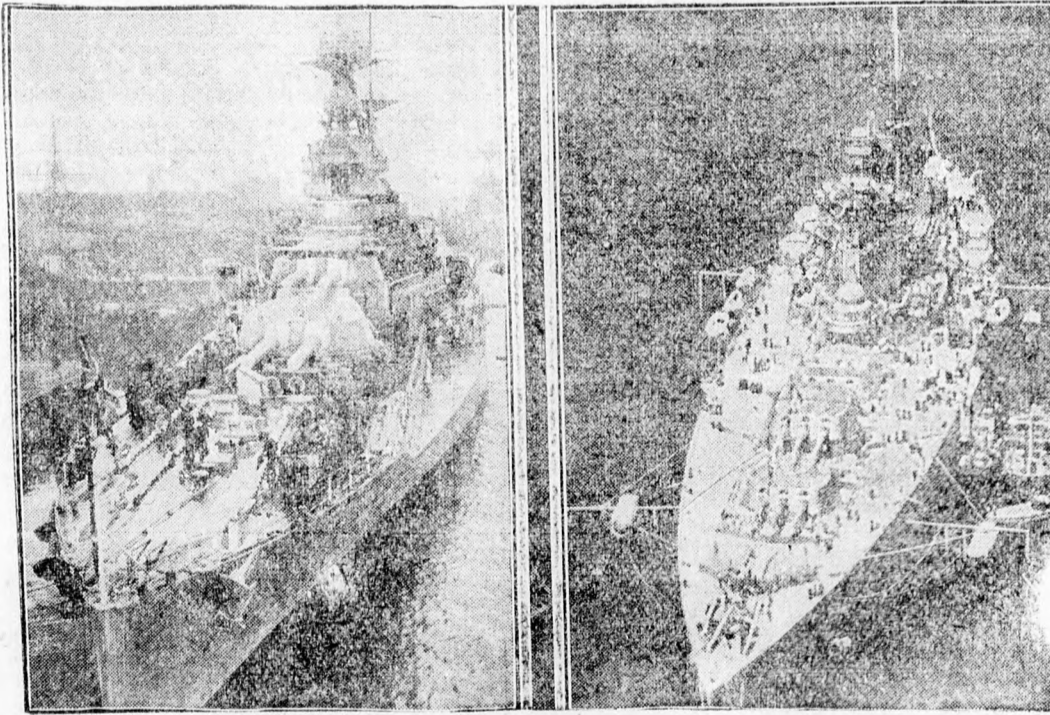
— Ha olyan életveszélyről van szó, mely másként el nem hárítható. 2. Ha a terhesség a nő betegségét súlyosbítja és életét veszélyezteti s nincs más mód a veszély elhárítására. 3. Ha a szülők egyike elmebajos szenved és bizonyosra vehető, hogy a születendő gyermek is elmebajos lesz.

Az ügyészségi engedélyt az orvos kérésére adják ki a következő szabályok betartásával:

Az 1. pontban megjelölt esetben az orvos kérelmének beérkezése után a soros ügyész és a törvényszéki orvos, vagy helyettes kíséretében nyomban megjelennek a terhes nő lakásán és csak abban az esetben adják ki az engedélyt, ha az ellenőrző orvos a jelentkező fenyegető veszélyt megállapítja. Abban az esetben, ha rendkívül sürgős esetről van szó és nem lehet bevárni az ügyész és a törvényszéki orvos érkezését, az orvos előbb is elvégezheti a műtétet, melynek szükségessége utólag nyer megállapítást.

A 2. és 3. pontban megjelölt egyéb esetekben az orvos kérelméhez kórházi orvosi bizonyítvány vagy orvoskonzilium nyomán kiadott bizonyítvány csatolandó. Az orvoskonziliumban a műtét végzésére vállalkozó orvos és legalább ezzel rokon speciális gyakorlatot folytató, az ügyészség a kérvény vétele után ellenőrző orvosbizottságot nevez ki a következő tagokkal: a törvényszéki orvos vagy helyettese, egy olyan orvos, aki a műtét indokálul szolgáló betegség speciális orvosa, vagy ezzel rokon speciális gyakorlatot folytat és a városi vagy megyei tisztviselő orvos. A bizottság tagjai részletes vizsgálatot folytatnak és analízist vagy bármely más módot javasolhatnak a kérdéses betegség fokának megállapítására. A bizottság írásbeli indokolt jelentést készít az ügyészség számára.

Az ügyészség titkos jelleggel kezeli az iratokat mindaddig, amíg nem érkezik bűnügyi feljelentés arról, hogy bűncselekményt követtek el a műtéttel kapcsolatban.

A Barham és a Nelson nevű angol zászlóshajók. A németek mind a kettőt elsüllyesztették

Új német könyvek:

- Tiberius Burger: *Jugendkanzel. Eine Sammlung Kinderpredigten.* Ára kartonkötésben . . . . . 173 lei
- Tiberius Burger: *Neue Kinderpredigten. Der Jugendkanzel zweite folge.* Ára kartonkötésben . . . . . 160 lei
- Romano Guardini: *Das Wesen des Christentums.* Ára szép vászonkötésben . . . . . 145 lei
- Koch: *Katechismus in Kurzpredigten. Bd. I. Glaubenslehre.* Ára kartonkötésben . . . . . 170 lei
- Bd. II. Sittenlehre.* Ára kartonkötésben . . . . . 170 lei
- Bd. III. Gnadenlehre.* Ára kartonkötésben . . . . . 190 lei
- Bd. IV. Sakramentenlehre.* Ára kartonkötésben . . . . . 200 lei
- William: *Das Leben Marias der Mutter Jesu.* Ára diszkötésben . . . . . 280 lei
- Walter: *Zu den Herrlichkeiten der Taufe.* Ára . . . . . 95 lei
- Walter: *Das Siegel des lebendigen Gottes.* Ára . . . . . 95 lei
- Walter: *Die Eucharistie das Sakrament der Gemeinschaft.* Ára . . . . . 80 lei
- Walter: *Dies Herrlichkeit des christlichen Sterbens.* Ára . . . . . 95 lei
- Schund E.: *Modernes Gottglauben. Das Suchen der Gegenwart nach Gott und Religion.* Ára . . . . . 244 lei
- Sebastian I.: *Leuchten am Wege Stoff und Beispielsammlung für Predigt und Katechese.* Ára . . . . . 142 lei
- Spiragó: *Beispielsammlung für das christliche Volk, insbesondere f. Prediger u. Katecheten.* Ára . . . . . 350 lei
- Minichthater: *Heiligenlegenden. Katechetisch ausgewertet.* Ára . . . . . 150 lei
- Hatzfeld: *Gottesfrühling. Sonntagsgedanken für die Kinderwelt.* Ára . . . . . 250 lei
- Junglas: *Die Lehre der Kirche. Eine Laiendogmatik.* Ára . . . . . 230 lei
- Hesse: *Der Herr in Kampf und Herrlichkeit.* Ára . . . . . 130 lei

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

Ápróhirdetések

Allást nyec

szavanként 2 lei

Női szabó segédet

keres, Tolvaj Gyula női szabó. Csak tanult női szabó jelentkezzen. — Nagyvárad, Ciorogariu-utca 49-a.

Allást keres

szavanként 1 lei

Házvezetőnőneü menne fiatal urinó. — Cim a kiadóban.

Lakás

2 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó azonnalra. Ugyanott 2-3 telek parcella eladó. Nagyvárad, Str. I. Ciordae 38.

2 szobás konyhás modern parkettes utcaj lakás azonnalra kiadó. Nagyvárad, Str. Madridului 4. szám.

2x1 szoba konyhás lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Plevnej 1.

Adás-vétel

Mély gyermekkosci eladó. Nagyvárad, Str. Alexandri 13.

Eladó

villanymotor 1 és fél lóerős, 4 hengeres petrol motor 20 lóerős, esztergapad 1200 mm. csucstáv, 4 lámpás Hornifon hálózati rádió. Nagyvárad, Str. Barieri 18. Társi.

Átmeneti kabát

s egy szép selyemruha eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

Husipari gépet vennék.

Töltőgép, daráló (Wolf) villanverőre, motorral, vagy anélkül, nagyobb üstöt, üstházzal vagy anélkül. stb. Rölch, Nagyvárad, Parcel Stefan cel Mare 19. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. xórforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT